

**BALANÇ DE GESTIÓ
DE RESIDUS
Any 2025**

Govern d'Andorra

1. INTRODUCCIÓ

La **Llei 25/2004, del 14 de desembre, de residus** reconeix el dret de la ciutadania a l'accés a la informació ambiental i, entre altres aspectes, a l'article 6 s'estableix que les administracions han de publicar i difondre informació general relativa a la gestió de residus.

Per aquest motiu, el Govern va aprovar el 30 d'abril del 2008 el *Reglament sobre l'accés a la informació ambiental en l'àmbit dels residus*, que fixa l'obligació de les administracions públiques de subministrar informació i, en particular, de publicar un informe anual sobre la gestió dels residus.

El present informe anual, doncs, es presenta amb l'objectiu de recollir i difondre les dades clau sobre la gestió dels residus al país durant l'any 2025.

Aquest any 2025 ha estat marcat per la continuïtat en els treballs de desenvolupament de la normativa derivada de la **Llei 25/2022, del 30 de juny, d'economia circular** (en endavant, "LEC"), així com pel desenvolupament de les accions marcades per:

- **L'Estratègia nacional d'economia circular - Horitzó 2035** (en endavant, "ENEC")
- i pel **Pla nacional de residus - Horitzó 2035** (en endavant, "PNR"),

Les quals marquen el full de ruta en matèria de gestió de residus per als anys vinents.

2. MARC LEGAL

Les actuacions en matèria de gestió de residus s'emmarquen en la normativa andorrana vigent, en l'Acord bilateral amb Espanya i en els Convenis internacionals.

El marc legal general per a la gestió de residus és la **Llei 25/2004, del 14 de desembre, de residus**, que té com a objectiu bàsic permetre al Govern "dur a terme una gestió ambientalment racional dels residus de manera que garanteixi la preservació de la salut de les persones i la protecció del medi ambient, i proveir el marc jurídic necessari per a la realització dels objectius del Pla nacional de residus". A aquest marc s'hi ha incorporat recentment la **Llei 25/2022, del 30 de juny, d'economia circular**, tal com s'ha exposat anteriorment.

La Llei 25/2004, de residus, establia un ordre de prioritats en les opcions de gestió de residus - també reflectida en el Pla nacional de residus - basada en la Directiva europea 89/429/CEE: prevenció, reutilització, reciclatge, valorització energètica i eliminació segura.

No obstant això, posteriorment, la LEC revisa aquesta jerarquia i modifica la Llei 25/2004, de residus, per adaptar-la a la Directiva 2008/98/CE de residus i la seva modificació (Directiva 851/2018), en què la jerarquia de residus actualitzada és: prevenció, preparació per a la reutilització, reciclatge, valorització (inclosa la valorització energètica) i eliminació.

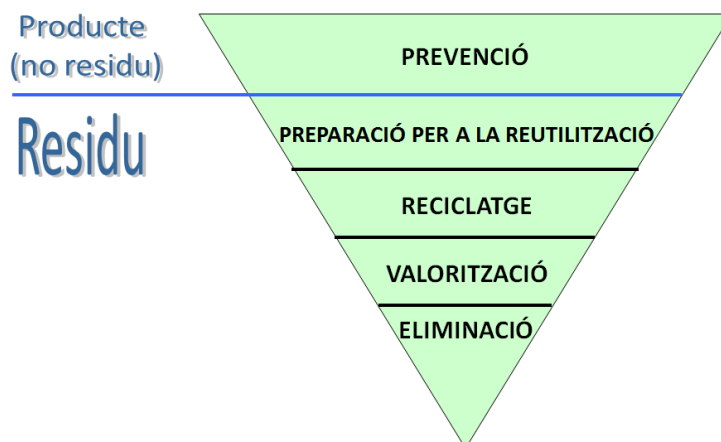

Figura 1. Jerarquia en la gestió dels residus

Tots els residus generats a Andorra són gestionats seguint els criteris ambientals més correctes i segons la tecnologia disponible, com també segons la jerarquia de gestió de residus. Hi ha diverses línies de recollida segons la composició i l'origen.

Cal tenir en compte que la recollida selectiva dels residus urbans (com a mínim de les fraccions de residus de paper, envasos, vidre, matèria orgànica, tèxtils, domèstics perillosos, voluminosos i altres de determinats reglamentàriament) és competència dels comuns, mentre que la gestió final és competència del Govern.

3. RECOLLIDA I GESTIÓ DELS RESIDUS

3.1. VÍES DE RECOLLIDA I GESTIÓ DELS RESIDUS

A grans trets, l'organització de la recollida i la gestió de residus és la següent:

1. Recollida amb contenidors al carrer: es disposa de contenidors al carrer per recollir selectivament les fraccions segregades dels residus sòlids urbans (RSU), el vidre, els envasos lleugers, el paper i el cartró, els olis vegetals i el tèxtil. A més, hi ha punts de recollida selectiva dintre de locals de comerços, institucions i centres sanitaris per a piles, mòbils i medicaments caducats.

2. Recollida porta a porta sense contenidor: per a determinats residus, com els voluminosos i el paper i el cartró, es fa la recollida porta a porta.

3. Deixalleries comunals, minideixalleries i deixalleries mòbils: estan destinades a recollir els residus de particulars. Les deixalleries que actualment hi ha en funcionament per als ciutadans són:

- Deixalleria comunal de les Valls del Nord (les parròquies d'Ordino i la Massana comparteixen les instal·lacions).
- Deixalleria comunal de Sant Julià de Lòria.
- Deixalleria comunal d'Encamp i de Canillo (les dos parròquies comparteixen les instal·lacions).
- Deixalleria comunal d'Escaldes-Engordany.
- Deixalleria comunal d'Andorra la Vella (comparteix espai amb la deixalleria industrial).
- Deixalleria comunal del Pas de la Casa.

D'altra banda, cal destacar que, molt sovint, les deixalleries comunals estan emplaçades en zones allunyades del centre de la població i, per aquest motiu, alguns comuns han situat minideixalleries als nuclis urbans amb la finalitat de facilitar la recollida als usuaris. El 2025 les minideixalleries en funcionament estan ubicades a:

- Escaldes-Engordany: aparcament del Fener.
- Sant Julià de Lòria: aparcament de les Feixes del Rabató.
- Andorra la Vella: als aparcaments del parc Central, del Valira, de Meritxell 1, de la Vinyeta, del Cedre i de la Roureda de Malreu de Santa Coloma, a l'aparcament d'autobusos Centre Ciutat (Prat de la Creu) i als carrers de Terra Vella i Ciutat de Valls.

Per tal d'apropar el reciclatge als nuclis més allunyats, i seguint les accions del PNR, des de l'any 2017 es disposen de vuit deixalleries mòbils, una per a cada parròquia i una altra d'específica per al Pas de la Casa.

Algunes parròquies, com Encamp, Canillo o la Massana, han instal·lat al carrer contenidors que fan la funció de minideixalleries urbanes i on es poden recollir diversos residus.

4. Deixalleria industrial del Centre de Tractament de Residus (CTRASA): en aquesta deixalleria es recullen els residus procedents de les petites indústries, els comerços i les empreses del país i l'Administració. També rep la major part dels residus procedents de les deixalleries i minideixalleries comunals.

5. Gestors privats de residus: alguns dels residus generats són gestionats directament per gestors privats de residus autoritzats. Els residus que accepten solen ser els que no es poden recollir als emplaçaments o a les instal·lacions mencionats anteriorment i que requereixen una via de gestió específica.

6. Centre de Tractament de Residus d'Andorra (CTRASA): aquesta instal·lació rep directament els residus sòlids urbans (RSU), els residus assimilables a urbans (RAU), els llots procedents de les estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR), els residus carnis i els residus hospitalaris.

3.2. BALANÇ DE RESIDUS 2025

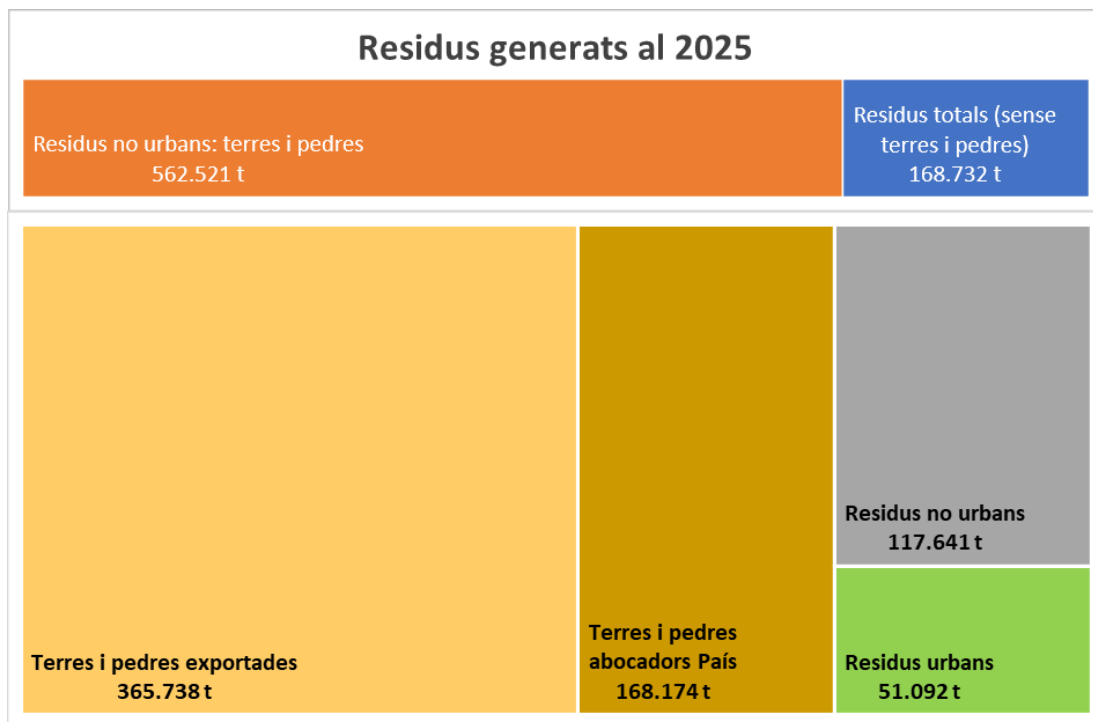
3.2.1. GESTIÓ DE TOTS ELS RESIDUS GENERATS

3.2.1.1. RESIDUS TOTALS

Els residus totals generats es poden classificar en:

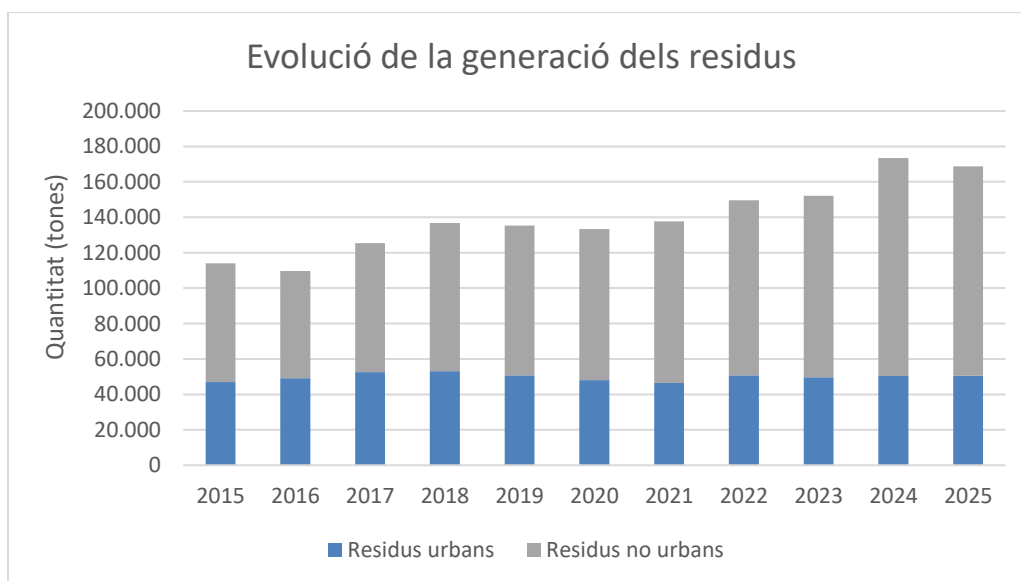
- **Residus urbans:** formats pels residus domèstics i els residus assimilables a domèstics procedents de comerços, indústries i institucions, incloses les fraccions recollides de manera selectiva.
- **Residus no urbans:** la resta de residus no classificats com a urbans, ni els residus de terra i pedres procedents de les excavacions i obres de la construcció.
- **Residus de terra i pedres:** procedents de les excavacions i obres de la construcció.

Per a l'any 2025 la generació de residus es mostra a la següent figura segons la seva procedència:

Gràfic 1. Tipologia de residus generats durant el 2025

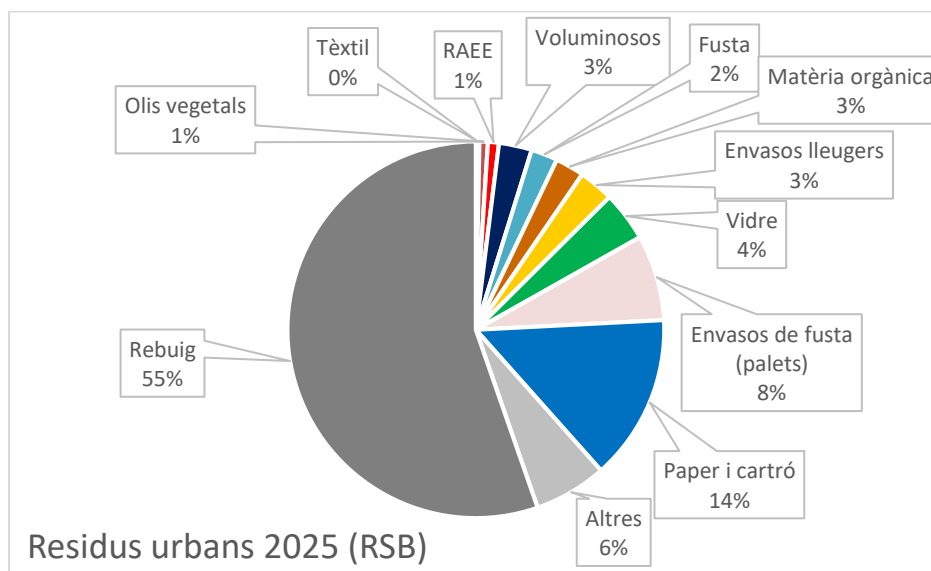
En concret, pel que fa a les dades de residus urbans i no urbans s'han generat un total de 168.732 tones de residus, excloent els residus de terra i pedres procedents de les excavacions i obres de la construcció. D'aquests un 70% correspon a residus no urbans i un 30% correspon a residus urbans.

Gràfic 2. Evolució de la generació dels residus urbans i no urbans

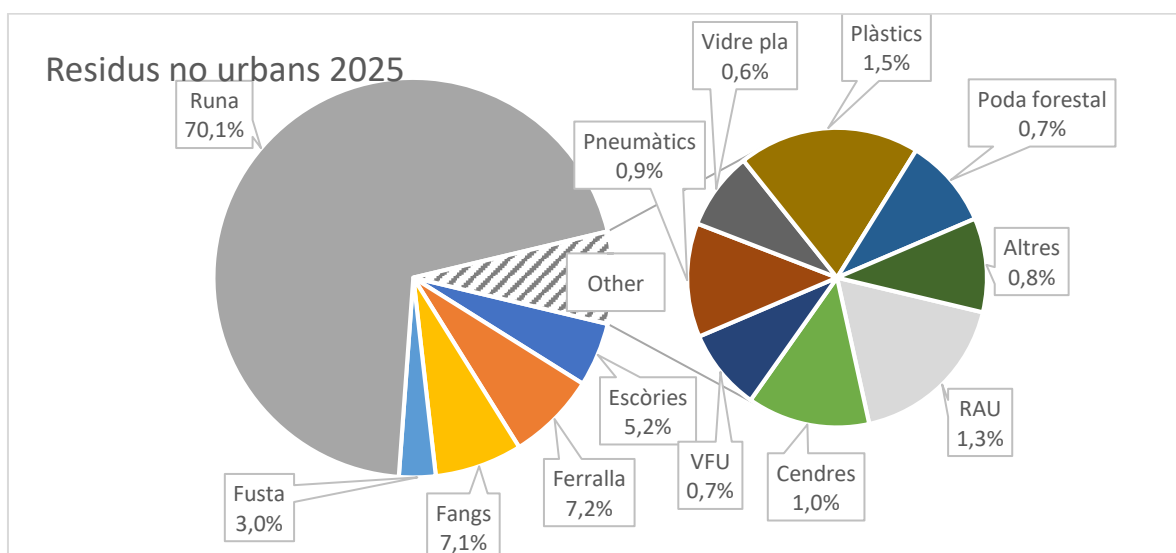
Així doncs, les dades del 2025 mostren una lleugera disminució del 2,7% respecte a l'any 2024, amb 4.623 tones menys produïdes durant aquest any en línies generals.

- Pel que fa a les fraccions de **residus urbans**, la generació s'ha mantingut estable, amb un lleuger augment del 1,5%. La fracció de rebuig (RSU) ha tingut un lleuger augment de l'1,8% (28.262 t el 2025, enfront de les 27.755 t generades el 2024); i respecte a les fraccions principals de la recollida selectiva neta, el vidre i els envasos lleugers han disminuït de l'ordre del 2% i el 7% respectivament, s'ha recollit un 24% més de matèria orgànica, i el paper i cartró s'ha mantingut estable.

Gràfic 3. Distribució de les tipologies de residus urbans generats al 2025

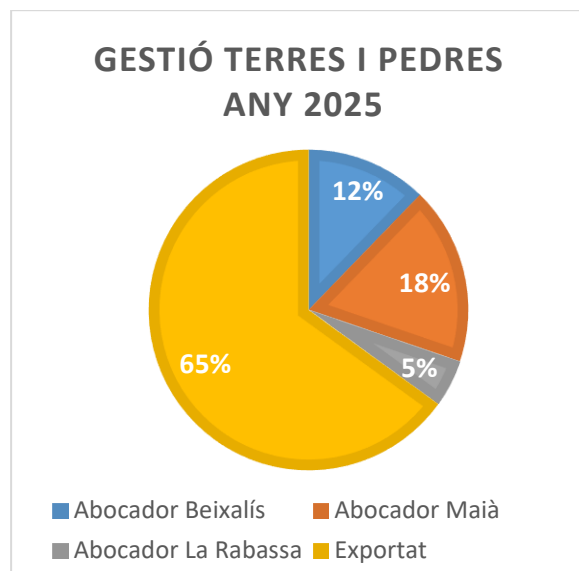
- D'altra banda, els **residus no urbans** han disminuït en general en un 4,4% (123.031 t al 2024 i 117.641 t al 2025). Aquesta baixada correspon bàsicament amb els residus procedents de la construcció, a on s'ha generat un 8% menys de runa (89.548 t al 2024 i 82.491 t al 2024) i un -3% de fusta, tot i que l'augment de residus de ferralla (+10%) i de plàstic (+12%). D'altra banda, els residus associats amb l'automoció tenen comportaments variables: vehicles fora d'ús (-3,5%), olis minerals (+19%), pneumàtics (+14%), bateries de plom (+17%).

Gràfic 4. Distribució de les tipologies de residus no urbans generats al 2025

Finalment, pel que fa als **residus de terra i pedres** procedents de les excavacions i obres de la construcció, durant el 2025 s'han exportat 365.738 t destinades a valorització (producció d'àrids i restauració de canteres), xifra que representa un augment del 17% respecte de l'any anterior (313.126 t el 2024).

Així mateix, cal anotar que a banda d'aquesta exportació, el 2025 s'han dipositat als abocadors del país un total de 196.783 t de terres i pedres no aptes per a la producció d'àrids (100.954 t a l'abocador del Maià, 69.051 t a l'abocador de Beixalís i 26.779 t a l'abocador de La Rabassa). Aquestes dades no comptabilitzen el moviment de terres i pedres entre obres autoritzades.

Gràfic 5. Gestió de les terres i pedres procedents d'excavacions i obres

3.2.1.2. GESTIÓ DELS RESIDUS TOTALS

En aquest apartat es presenta un resum històric de la gestió que s'ha dut a terme amb els residus, en el sentit de si ha estat un tractament al país o s'han hagut d'exportar per rebre un tractament adequat.

Concretament per l'any 2025 s'han generat 168.732 tones de residus a Andorra; un 26% s'ha tractat al país i un 74% s'ha exportat per a la gestió final fora del país. Aquesta quantitat inclou tots els residus generats al país, com ara els residus domèstics (residus urbans i residus assimilables procedents de comerços, indústries i institucions, incloses les fraccions recollides de manera selectiva) i tots els residus exportats directament per gestors de residus a plantes de valorització o eliminació. No hi estan inclosos els residus de terra i pedres procedents de les excavacions i obres de la construcció. Per residus tractats al país s'entenen els residus que es valoritzen energèticament al CTRA.

GESTIÓ FINAL DELS RESIDUS	TRACTATS AL PAÍS		EXPORTATS		TOTAL
	Tones	%	Tones	%	Tones
2016	38.532	35	71.216	65	109.748
2017	38.093	30	87.352	70	125.445
2018	40.715	30	96.035	70	136.750
2019	40.996	30	94.373	70	135.369
2020	40.139	30	93.197	70	133.336
2021	38.310	28	99.421	72	137.731
2022	40.683	27	108.906	73	149.590
2023	40.312	26	111.884	74	152.196
2024	41.009	24	132.346	76	173.355
2025	43.241	26	125.491	74	168.732

Taula 1. Balanç dels residus tractats a Andorra i els exportats per al seu tractament fora del País

3.2.2 GESTIÓ DELS RESIDUS URBANS

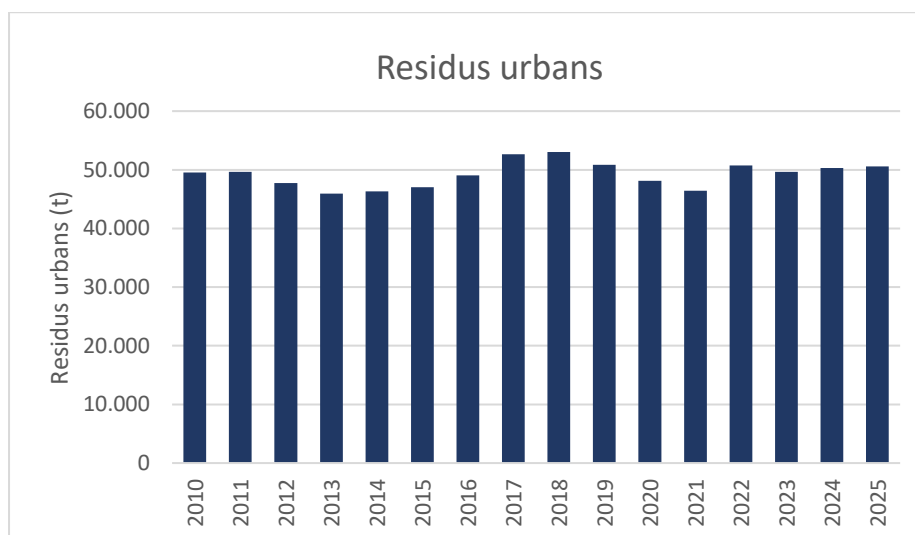
D'acord amb la Llei 25/2004, del 14 de desembre, de residus, els residus urbans són els generats en domicilis particulars i en comerços i serveis. En aquest sentit, i prenent com a guia la Directiva UE 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, del 30 de maig del 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE, sobre els residus, es consideren residus urbans la fracció de rebuig d'origen domèstic, les fraccions recollides selectivament com el paper i el cartró, el vidre, els envasos, el tèxtil, els olis vegetals usats, els medicaments, les piles i la matèria orgànica, els residus voluminosos com mobles i matalassos, i tots els residus recollits de manera segregada i aportats a les deixalleries comunals, com metalls, residus d'aparells elèctrics i electrònics, tòners, fluorescents i envasos de pintures. També s'hi inclouen els residus del sector comercial i serveis i de la petita indústria aportats a la deixalleria industrial. No s'hi inclouen els residus de la producció, l'agricultura, la silvicultura, les estacions de tractament d'aigües residuals i les plantes de tractament de residus, els residus procedents dels vehicles al final de la seva vida útil i els residus de la construcció.

Els residus urbans generats durant l'any 2025, agrupats per la jerarquia de gestió, són els següents:

Operacions de gestió de residus	Tones
PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	56
RECICLATGE (inclou altres valoritzacions diferents de l'energètica)	17.616
VALORITZACIÓ ENERGÈTICA	32.960
ELIMINACIÓ	516
Total	51.092

Taula 2. Gestió dels residus urbans segons la jerarquia de residus

Al gràfic següent es mostra l'evolució dels residus urbans generats en els darrers anys, segons la definició de *residus urbans* de la Directiva UE 2018/851.

Gràfic 6. Evolució dels residus urbans (segons la definició de la Directiva 2018/851)

3.2.2.1. PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ I RECICLATGE

3.2.2.1.1 RECOLLIDA SELECTIVA

La recollida selectiva de les principals fraccions (paper i cartró, vidre i envasos lleugers, i matèria orgànica (només pels grans productors)) està ben implantada avui dia al país; a més a més s'hi han d'afegir les recollides selectives d'altres residus com els tèxtils, les piles, els olis vegetals, els residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE) i els voluminosos.

En línies generals, aquest any 2025 els nivells de **recollida selectiva bruta**, és a dir, la quantitat de residus que es recull directament en els contenidors (sense descomptar la part de residus impropis presents) s'han mantingut en un rang similar al d'anys anteriors, amb un petit augment per als envasos lleugers i una pujada en la recollida de matèria orgànica degut un augment de punts productors.

Recollida selectiva bruta	2024	2025	Variació 2024-25
Vidre	2.753,8 t	2.681,7 t	-2,6%
Envasos lleugers	2.296,9 t	2.486,5 t	+8,3%
Paper i cartró	7.282,6 t	7.284,1 t	+0,0%
Matèria orgànica	1.093,3 t	1.357,1 t	+24,1%

Taula 3. Variació de les principals fraccions recollides selectivament

Cal anotar que en aquest 2025, només s'han realitzat caracteritzacions de les fraccions de matèria orgànica i d'envasos lleugers. En el primer cas, hi ha hagut una millora en la qualitat del residu per a la primera fracció (de 8,9% d'impropis al 2024 al 7,5% al 2025) i en el cas de la segona, una lleugera disminució (de un 38% al 2024 a un 42% al 2025). En tot cas, en aquests darrers anys, i per les altres fraccions com el vidre s'ha constatat una disminució en la qualitat del residu.

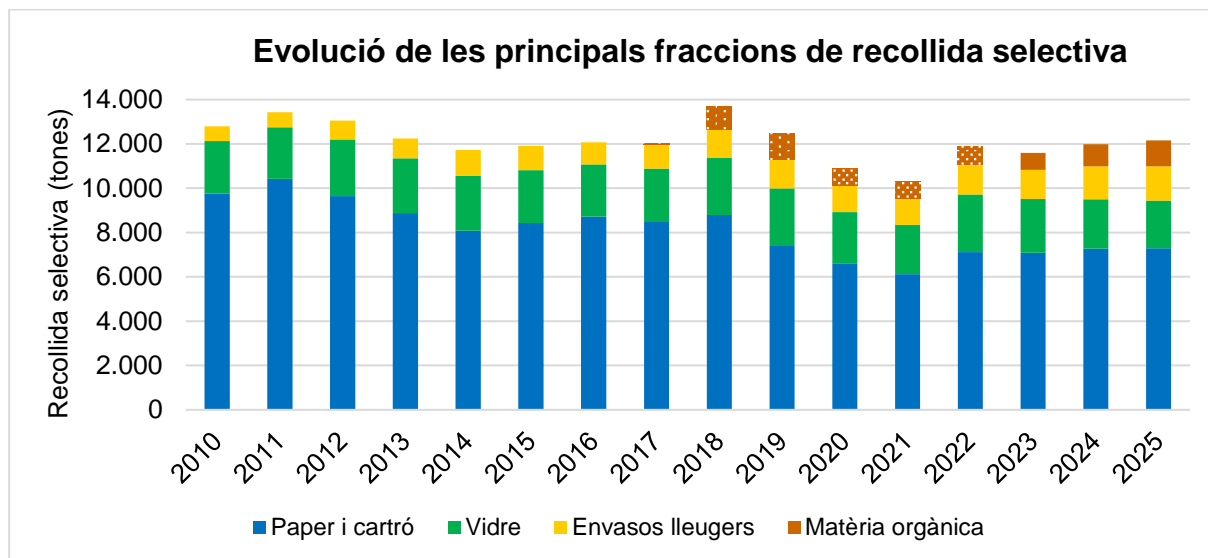
En funció de les dades que s'obtenen d'aquestes caracteritzacions i dels triatges a les plantes de tractament podem conèixer el nivell de **recollida selectiva neta**, és a dir, la quantitat de residus de les fraccions corresponent que realment s'han recollit. A la taula següent es mostren les variacions de les principals fraccions recollides selectivament netes (vidre, envasos lleugers, paper i cartró i matèria orgànica) respecte a l'any anterior.

Recollida selectiva neta	2023	2024	Variació
Vidre	2.214 t*	2.165 t*	-2,2%
Envasos lleugers	1.417 t*	1.455 t*	+2,6%
	1.651 t	1.533 t	-7,2%
Paper i cartró	7.283 t	7.284 t	+0,0%
Matèria orgànica	995 t*	1.266 t*	+27,2%

* Dades indirectes netes (segons caracteritzacions)

Taula 4. Variació de les principals fraccions recollides selectivament netes

Com es pot observar al gràfic següent sobre l'evolució de la recollida selectiva neta de les principals fraccions (paper i cartró, vidre, envasos lleugers i matèria orgànica dels grans productors) del 2025 respecte a l'any anterior, es veu com augmenta de manera important la fracció de matèria orgànica procedent dels grans productors, la fracció de paper i cartró es manté estable, però disminueixen les fraccions de vidre i d'envasos lleugers

Gràfic 7. Quadre de l'evolució de les principals recollides selectives

Altres residus amb recollida selectiva són, per exemple, els **olis vegetals usats**, que són els que es generen a les cuines domèstiques i a les cuines del sector de l'hoteleria. La segregació d'aquest residu d'olis vegetals és obligatòria per al sector de l'hoteleria, d'acord amb el *Decret relatiu a la declaració del sector de l'hoteleria com a productor singular de residus d'envasos, de vidre, de cartró i d'olis vegetals usats, del 9 d'abril del 2008*. La recollida de l'oli vegetal és un servei públic gratuït que es presta des de l'any 1997 mitjançant una concessió administrativa del Govern.

L'oli vegetal recollit a diversos punts del territori l'emmagatzema un gestor autoritzat i posteriorment s'exporta per valoritzar-lo en la producció de biodièsel. Durant l'any 2025 se n'han recollit **371,2 t**, valor que representa un 4% més que l'any anterior.

Pel que fa a la recollida selectiva de **tèxtil** s'han recollit **109 t** de residus tèxtils, fet que suposa un augment del 87% de residus destinats a reciclatge.

3.2.2.1.2 ÍNDEX DE RECICLATGE

La Llei 25/2022, del 30 de juny, d'economia circular s'alineja amb les directives europees i incorpora els objectius marcats a la Directiva UE 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, del 30 de maig del 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE, sobre els residus. En concret es marca com a objectiu augmentar els percentatges de preparació per a la reutilització i el reciclatge dels residus fins a assolir, com a mínim, els nivells establerts en les directives de la Unió Europea corresponents als períodes 2025 (55%), 2030 (60%) i 2035 (65%), els quals s'integren i s'actualitzen en el programa corresponent de l'Estratègia d'economia circular quan escaigui.

La metodologia per al càlcul de l'índex de reciclatge per a l'avaluació del compliment dels objectius ha evolucionat dels quatre mètodes establerts Decisió 2011/753/UE de la Comissió, del 18 de novembre del 2011, a un mètode unificat establert la Decisió d'execució 2019/1004 de la Comissió, del 7 de juny del 2019.

Els quatre mètodes establerts a la Decisió 2011/753/UE de la Comissió, del 18 de novembre del 2011 eren:

- Mètode 1: la preparació per a la reutilització i el reciclatge de residus domèstics de paper, metall, plàstic i vidre.
- Mètode 2: la preparació per a la reutilització i el reciclatge de residus domèstics de paper, metall, plàstic, vidre i altres tipus individuals de residus domèstics o de residus similars d'altres procedències.
- Mètode 3: la preparació per a la reutilització i el reciclatge dels residus domèstics.
- Mètode 4: la preparació per a la reutilització i el reciclatge dels residus urbans.

Els darrers anys, Andorra ha vingut utilitzant el mètode de càlcul 1, basat en les principals fraccions de recollida selectiva (paper i cartró, vidre i envasos lleugers).

Seguint aquesta metodologia el **percentatge de reciclatge obtingut ha estat del 48,3%**, valor lleugerament a l'any anterior; molt proper a l'objectiu marcat per al 2020, del 50% en pes dels residus destinats a la preparació per a la reutilització i el reciclatge.

No obstant, amb l'evolució de la metodologia, la qual té en compte tots els residus municipals generats, el **percentatge de reciclatge obtingut es redueix al 34,8%**.

Per tant, s'ha de continuar implementat polítiques, estratègies i accions que millorin la qualitat i la quantitat de les recollides selectives i així poder assolir els objectius marcats.

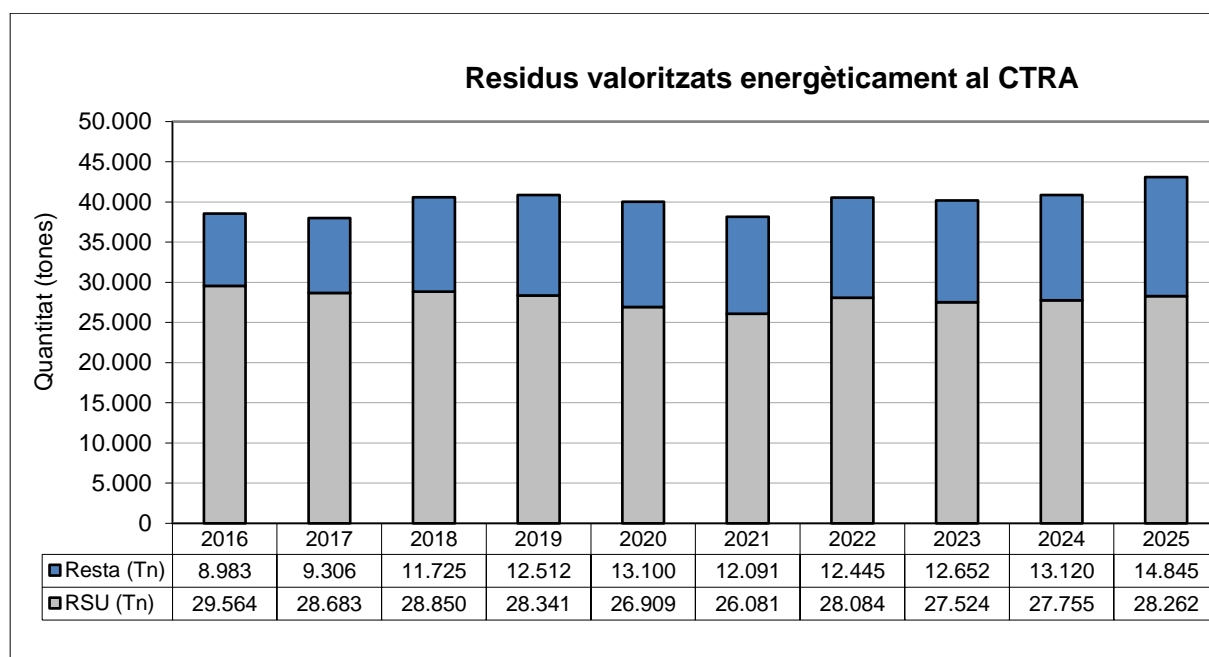
3.2.2.2. ALTRES VALORITZACIONS

Els **residus carnis** es valoritzen energèticament al Centre de Tractament de residus d'Andorra (CTRA); només les quantitats rebudes durant les aturades tècniques del CTRA són exportades per valoritzar-les energèticament i en la producció de biodièsel. Durant l'any 2025 se n'han exportat **10,6 t**.

3.2.2.3. VALORITZACIÓ ENERGÈTICA

Els residus domèstics i els assimilables a urbans es valoritzen energèticament al CTRA, de manera que, mitjançant el procés de combustió, es recupera una part de l'energia en forma d'electricitat i a partir de l'any 2020 en forma de calor, que s'aprofita mitjançant la nova xarxa de calor urbana a Andorra la Vella.

L'any 2025 s'han tractat a la planta 43.107 t de residus d'Andorra, dels quals 32.960 t corresponent a residus urbans.

Gràfic 8. Residus tractats mitjançant valorització energètica al CTRA procedents d'Andorra

A més, el CTRA ha valoritzat energèticament 9.284 t de residus sòlids urbans pretractats procedents de la Cerdanya, d'acord amb l'autorització del Govern d'importar un màxim de 10.000 t a l'any d'aquesta tipologia de residus. Els residus importats corresponen al 18,2% del total dels residus valoritzats energèticament pel CTR.

La valorització energètica de la totalitat dels residus ha generat **16.711 MWh** d'energia elèctrica, que s'han injectat a la xarxa elèctrica de FEDA, i **17.551 MWh** d'energia tèrmica, que s'han injectat a la xarxa de calor de FEDA Ecoterm.

El possible decalatge entre les dades publicades pel CTRA i les dades del gràfic anterior es deu a la quantitat de residus que ha rebut el centre l'any 2025, que s'han emmagatzemat i que, en acabar l'any, no s'han valoritzat energèticament.

3.2.2.4.1 ALTRES VALORITZACIONS ENERGÈTIQUES

Medicaments citotòxics i citostàtics: són recollits directament per gestors autoritzats al Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS) a causa de la seva alta toxicitat. Després són exportats a una planta de valorització energètica autoritzada fora del país.

3.2.2.5. ELIMINACIÓ

Residus especials recollits selectivament en petites quantitats: aquest grup inclou residus específics que poden ser perillosos, com per exemple piles, tòners, fluorescents, residus fotogràfics, pintures, medicaments caducats, aerosols, etc., que es produeixen en petites quantitats i que són aportats per particulars a les deixalleries comunals o per industrials a la deixalleria industrial. Aquests residus s'exporten de manera conjunta a una planta de transferència de residus, on es valoritzen els elements valoritzables i s'eliminen de forma segura els elements no valoritzables. La part valoritzable és minoritària; per això es comptabilitzen com a eliminats, tot i que se'n fa una valorització prèvia.

Residu de la neteja viària: consisteix en el residu que es genera en la neteja de la xarxa viària. El contingut elevat de sorra i pedres d'aquesta tipologia de residu fa que la valorització energètica al CTRA sigui inviable i, per tant, s'exporta per dipositar-lo en un abocador controlat.

4. PROGRAMES ESTABLERTS EN EL PNR - HORIZÓ 2035

El **Pla Nacional de Residus (PNR) - Horitzó 2035** es va aprovar el 22 de desembre del 2022; així doncs, es va preveure que les actuacions marcades en el pla es comencessin a desenvolupar a partir del 2023.

El document de *Programes i accions 2023-2027* s'ha estructurat en sis programes d'acció, els quals estan orientats a uns objectius específics, i són:

- Programa 1. Prevenció (PRE)
- Programa 2. Preparació per a la reutilització (PxR)
- Programa 3. Reciclatge (REC)
- Programa 4. Responsabilitat ampliada del productor (RAP)
- Programa 5. Seguiment de les instal·lacions de gestió de residus (IGR)
- Programa 6. Governança, avaluació i seguiment del pla (GAS)

Aquests programes estan formats per un total de 31 actuacions, de les quals deu es consideren actuacions estratègiques.

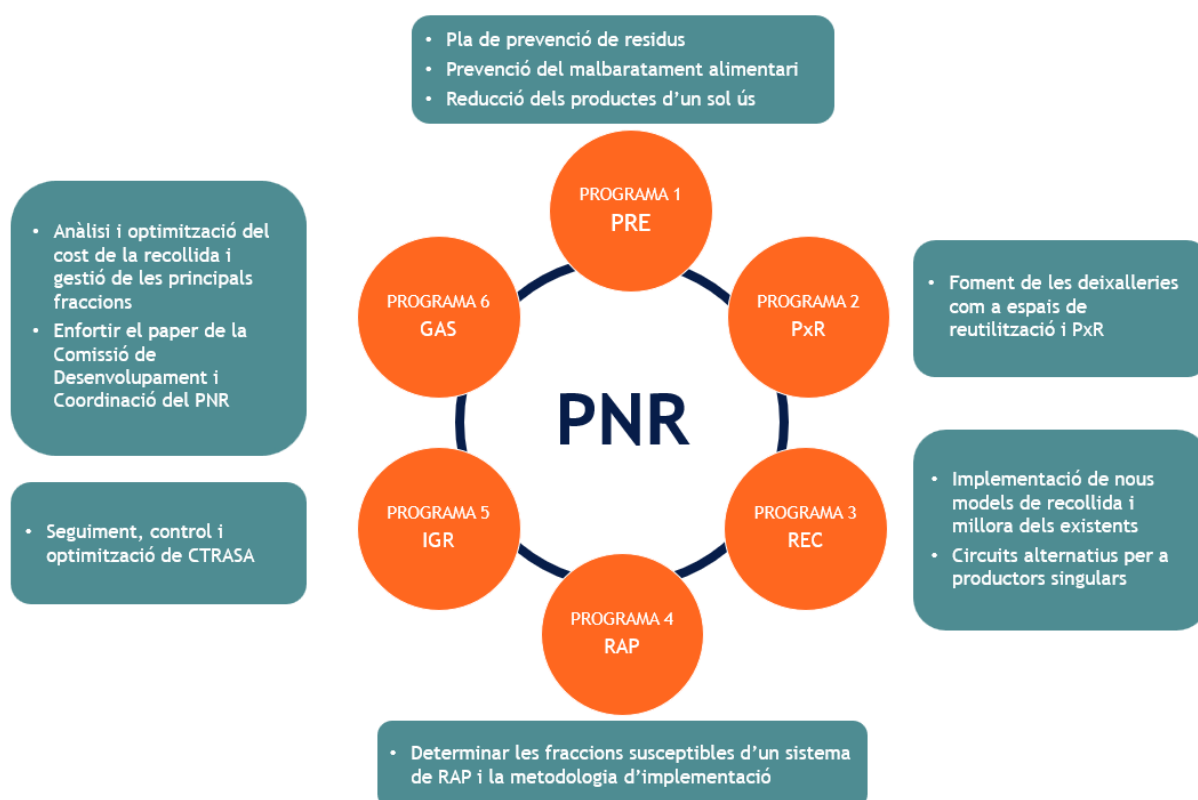

Figura 2. Programes i accions 2023-2027 del PNR - Horitzó 2035

Al PNR també s'hi han incorporat les accions de l'**Estratègia nacional d'economia circular (ENEC)** que hi estan directament relacionades, com ara les accions de malbaratament alimentari o de reducció de plàstics d'un sol ús, entre d'altres.

4.1 PROGRAMA 1: PREVENCIÓ (PRE)

La prevenció és el principi jeràrquic prioritari en la gestió de residus i l'eina més eficient pel que fa a evitar els impactes negatius associats a la seva generació.

Per a aquesta primera opció en la jerarquia de la gestió de residus, el pla d'acció preveu un conjunt de deu accions dirigides als fluxos considerats més rellevants i amb més potencial de reducció del pes en la generació global de residus.

ACTUACIÓ		
PRE-1	Elaboració del Pla de prevenció de residus	
PRE-2	Prevenició del malbaratament alimentari	∞ENEC
PRE-3	Reducció dels productes d'un sol ús, sobretot plàstics	∞ENEC
PRE-4	Foment del consum de l'aigua de l'aixeta	∞ENEC
PRE-5	Prevenició de residus al sector de la construcció	∞ENEC
PRE-6	Prevenició de residus als sectors del turisme i del comerç	∞ENEC
PRE-7	Enfortir la participació en la Setmana europea de prevenció de residus	
PRE-8	Potenciar la reducció de materials d'un sol ús en esdeveniments festius, culturals i esportius i en l'àmbit escolar	
PRE-9	Promocionar l'ús responsable del paper i la digitalització de l'Administració	
PRE-10	Subproductes	

Taula 5. Actuacions del programa de prevenció

Els objectius específics d'aquest programa són:

a) Quantitatius:

- Reduir la generació de residus urbans un 15% l'any 2030 i un 20% l'any 2035 respecte a l'any 2010, tenint en compte la població equivalent
- Reduir un 50% el malbaratament alimentari
- Reduir la utilització de productes d'un sol ús

b) Qualitatius:

- Promocionar les pràctiques de reutilització de recursos i de conscienciació de la ciutadania, els comerços i el turisme respecte dels beneficis d'aquesta pràctica
- Divulgar les eines que les administracions públiques posen a l'abast dels ciutadans per ampliar la vida útil dels articles i materials

Les actuacions estratègiques d'aquest programa són el Pla de prevenció de residus, la prevenció del malbaratament alimentari i la reducció dels plàstics d'un sol ús.

Així doncs, i durant l'any 2025, les accions desenvolupades han estat les següents:

PRE-1. ELABORACIÓ DEL PLA DE PREVENCIÓ DE RESIDUS

La **prevenció** de la generació de residus és el principi prioritari de la jerarquia de gestió de residus. Per tal d'analitzar la situació actual i les mesures per fomentar la reducció de la generació de residus, orientades a assolir l'objectiu general del PNR en matèria de prevenció.

A finals del 2024 es adjudicarà l'elaboració de l'estudi per a l'elaboració del *Pla de prevenció de residus*, i durant el 2025 s'han dut els treballs.

El Pla inclou les obligacions previstes en el marc legal andorrà en relació a la prevenció de residus i en concret els previstos en la *Llei 25/2022 d'Economia Circular (LEC)*, l'*Estratègia Nacional d'Economia Circular (ENEC) – Horitzó 2035* i tots els decrets i normativa vigents. També recull les obligacions de la normativa europea i s'han analitzat plans similars en l'entorn europeu.

El document s'estructura en:

- Pla d'acció 2026-2036
- Pla de seguiment
- Pla de comunicació

Així doncs, sota un total de 9 objectius quantitatius i de 9 objectius qualitatius, s'ha organitzat un pla que s'estructura en 6 línies estratègiques, que a la vegada es relacionen amb 12 sectors estratègics, creant així un total de **30 accions**, de les quals 7 són permanents i 23 són de caràcter puntual.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	SECTORS ESTRATÈGICS
<ul style="list-style-type: none">•L1. Reducció de plàstic d'un sol ús•L2. Reducció de paper i cartró•L3. Reducció del malbaratament alimentari•L4. Reutilització i preparació per la reutilització•L5. Prevenció de residus de la construcció•L6. General	<ul style="list-style-type: none">•S1. Ciutadania•S2. Sector comercial•S3. Sector turístic, hotelier i restauració•S4. Sector de la construcció•S5. Grans esdeveniments•S6. Centres educatius•S7. Centres sanitaris•S8. Serveis socials•S9. Activitats esportives i recreatives•S10. Administració pública•S11. Tercer sector•S12. Transversal

Figura 3. Línies i sectors estratègics del Pla de prevenció de residus

PRE-2. PREVENCIÓ DEL MALBARATAMENT ALIMENTARI

El **malbaratament alimentari** és la part dels aliments que, essent consumibles de manera segura per les persones, són descartats. Aquesta actuació pretén reduir el malbaratament alimentari i augmentar l'aprofitament dels aliments mitjançant diverses accions dirigides als menjadors escolars i altres serveis de restauració col·lectiva, i a sensibilitzar la ciutadania i les activitats econòmiques del sector de l'hoteleria i del comerç d'alimentació, per generar consciència del problema i optimitzar els hàbits de consum responsable.

PRE-2.3. SEGUIMENT DE LES DADES DE MALBARATAMENT ALIMENTARI

- DADES DE RESIDUS ALIMENTARIS VS MALBARATAMENT ALIMENTARI

Entre 2023 i 2024 es va treballar en l'*Estudi diagnòstic del malbaratament alimentari*, amb l'objectiu de conèixer quin era el grau de malbaratament alimentari existent al país en les diferents etapes de la cadena alimentària, així com d'establir la metodologia per calcular-lo en els propers anys.

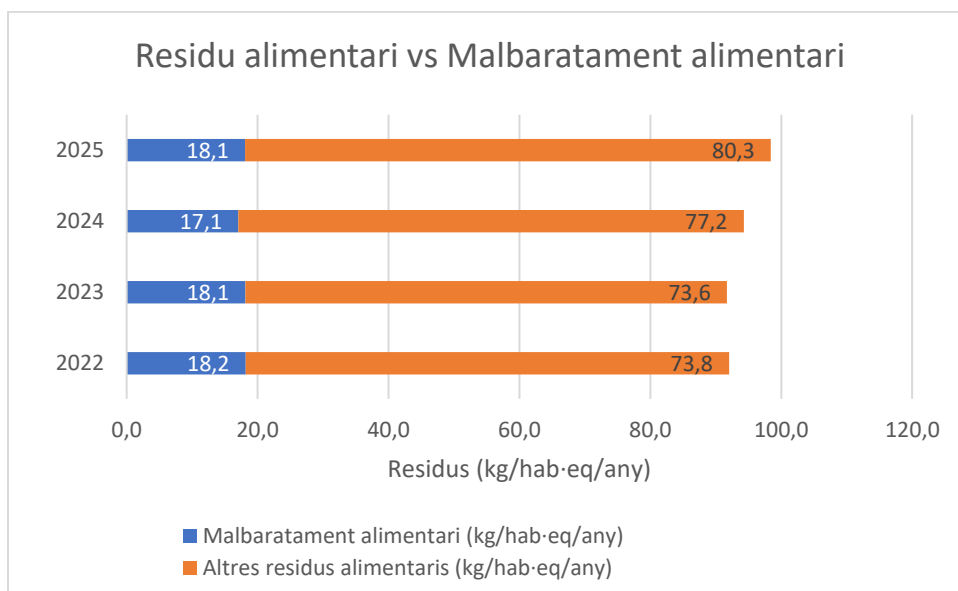
Els resultats de l'estudi marcaven una generació de 92 kg/habitant equivalent/any de residu alimentari l'any 2022, basant-se en les dades disponibles de les caracteritzacions de residus, de la recollida de la fracció orgànica, dels residus carnis, dels olis vegetals usats i d'aliments caducats.

En relació al malbaratament alimentari, és a dir, aliments que podrien haver estat consumits i que s'han llençat a la brossa, el resultat va ser de 18 kg/habitant equivalent/any, xifra correspon al 20% dels residus alimentaris calculats anteriorment, calculat en base a l'extrapolació de les dades de les caracteritzacions realitzades.

Seguint els càlculs proposats a l'estudi, s'obté que el 2025 s'han generat 98,4 kg/hab·eq/any de residu alimentari, i 18,1 kg/hab·eq/any de malbaratament alimentari, és a dir, un augment del 6% respecte l'any anterior.

Tipologia	2022	2023	2024	2025
Residus alimentaris (kg/hab·eq/any)	92,0	91,7	94,3	98,4
Malbaratament alimentari (kg/hab·eq/any)	18,2	18,1	17,1	18,1

Taula 6. Residu alimentari i malbaratament alimentari

Gràfic 9. Evolució dels residus urbans (segons la definició de la Directiva 2018/851)

Es recorda que l'objectiu marcat per la LEC és reduir el malbaratament alimentari un 50% amb l'horitzó 2030. Aquest objectiu està alineat amb l'Objectiu de desenvolupament sostenible (ODS) 12.3.

- [DADES DEL SECTOR DE LA RESTAURACIÓ COL·LECTIVA](#)

En aplicació de l'article 18 de la LEC, tots els gestors de serveis de restauració col·lectiva en els establiments educatius i, per a la gent gran, centre hospitalari, centres sociosanitaris i similars estan obligats a presentar un inventari anual de malbaratament d'aliments amb mesures per prevenir-lo.

En aquest sentit, i prenent com a base la metodologia calculada a l'*Estudi diagnòstic del malbaratament alimentari*, s'han demanat les dades als actors implicats. De les dades facilitades s'han pogut extreure les següents dades:

Sector de la restauració col·lectiva	Any de referència	Residu alimentari	Malbaratament alimentari
Establiments educatius	2023/24	50,3 kg/dia·escola	28,8 kg/dia·escola
Centre hospitalari	2024	18,3 kg/dia	11,1 kg/dia
Centres sociosanitaris	2024	20,7 kg/dia	10,7 kg/dia

Taula 7. Residu alimentari i malbaratament alimentari per sectors de la restauració col·lectiva

Caldrà treballar durant els propers anys en l'obtenció i seguiment d'aquestes dades per determinar la seva evolució.

- DADES SOBRE ELS ESPAIS PER PREVENIR EL MALBARATAMENT ALIMENTARI

El 4 de gener del 2024 va entrar en vigor el Decret 464/2023, del 27-9-2023, pel qual s'aprova el *Reglament que estableix els criteris sobre els espais per prevenir el malbaratament alimentari*, que determina els criteris mínims pel que fa a terminis, ubicació i senyalització dels espais que han de contenir productes alimentaris amb data de consum preferent o amb data de caducitat properes o productes amb imperfeccions o desperfectes que no posin en risc la salut del consumidor ni la funcionalitat del producte. Aquests espais han de presentar una imatge homogènia en els centres comercials (grans magatzems i grans supermercats) declarats com a productors singulars de residus d'envasos, de vidre, de paper i cartró i de matèria orgànica segons el Decret, del 7 de juny del 2017.

Figura 4. Imatge que acompanya els espais destinats a la prevenció del malbaratament alimentari als centres comercials

En seguiment d'aquesta acció, i en funció de les dades aportades pels centres comercials declarats com a productors singulars, s'ha obtingut que durant 2025 s'han venut 285.478 ut de diferents productes que tenien la data de caducitat propera o la data de consum preferent propera, i que d'una altra forma haguessin esdevingut residus. Aquesta xifra suposa un **aprofitament d'entre un 46 i 90 %** en funció dels centres.

- ALTRES ACCIONS RELACIONADES AMB EL MALBARATAMENT ALIMENTARI

El 29 de setembre se celebra el **Dia internacional de conscienciació sobre la pèrdua i el malbaratament alimentari**.

Aquest dia internacional es va definir a la 74a sessió de l'Assemblea General de les Nacions Unides a proposta d'Andorra i San Marino, i permet fer una crida i conscienciar la població per adoptar mesures encaminades a reduir les pèrdues i el

malbaratament d'aliments i contribuir a l'assoliment de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible.

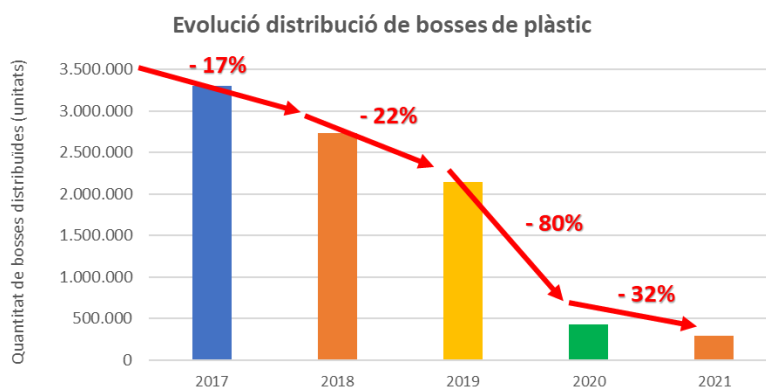
Amb aquest motiu des d'Andorra Sostenible, per donar visibilitat a la temàtica sobre el malbaratament alimentari va publicar un article d'opinió al Diari d'Andorra anomenat "Malbaratament alimentari: un repte que ens interpel·la a tots" https://www.diariandorra.ad/opinio/la-tribuna/250929/malbaratament-alimentari-repte-ens-interpel-tots_180980.html

PRE-3. REDUCCIÓ DELS PRODUCTES D'UN SOL ÚS, SOBRETOT PLÀSTICS

La reducció dels productes d'un sol ús, en concret de material plàstic, és una de les línies estratègiques europees en el foment d'un consum responsable i sostenible degut al gran impacte ambiental que aquest tipus de productes comporten sobre el medi ambient i la salut de les persones.

PRE-3.3. BOSSES DE PLÀSTIC D'UN SÒL ÚS

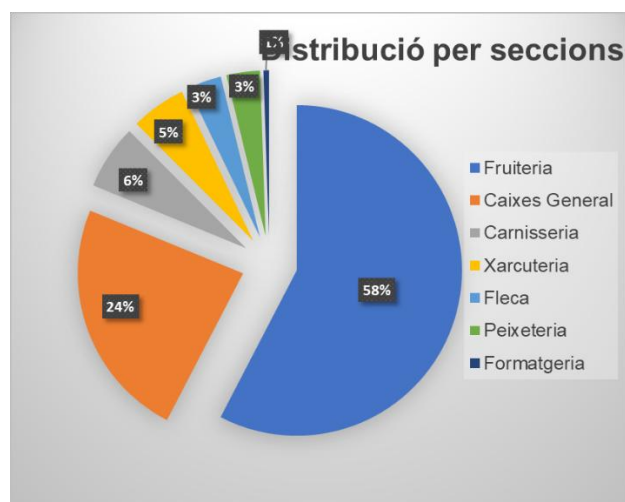
En el marc del PNR 2017-2020 el Govern va prendre una sèrie d'accions com l'aprovació del *Decret del 17-5-2017 d'aprovació del Reglament per a la reducció del consum de les bosses de plàstic*. Del seguiment de les dades obtingudes per aplicació de dit Reglament es va determinar que a l'any 2021 la utilització de les bosses de plàstic (bosses de caixa) en els grans magatzems i grans supermercats anés disminuint fins ser pràcticament residual.

Gràfic 10. Evulsi3 de la distribuci3 de bosses de plàstic als grans centres comercials 2017-2021

Molts centres comercials han optat per substituir les bosses de plàstic per altres alternatives com les bosses de paper, de ràfia o posar a disposici3 del client altres elements com caixes de cartr3. Per determinar si la iniciativa de reduir les bosses de plàstic a caixa s'ha consolidat o bé s'ha limitat a un simple canvi de materials, s'han recopilat les dades sobre totes les tipologies de bosses utilitzades al 2024 per aquests centres. Els resultats mostren que, des del 2017 fins al 2024, **la distribuci3 de bosses de caixa s'ha reduït un 60%**, indicant que s'ha aconseguit una sensibilitzaci3 important a la ciutadania en aquesta matèria.

Així mateix, les dades aportades indiquen que la secció dels centres comercials on més bosses de plàstic s'utilitzen és en la secció de fruiteria

Gràfic 11. Distribució de les bosses de plàstic per seccions (Font: centres comercials, any 2024)

PRE-3.4. ESTABLIR UN PLA DE REDUCCIÓ DELS PRODUCTES DE PLÀSTIC D'UN SOL ÚS SENSE ALTERNATIVA

Al 2024 es va elaborar el **Pla de reducció de productes de plàstic d'un sol ús sense alternativa**, amb l'objectiu de donar compliment, d'una banda, als objectius establerts a la LEC i a l'Estratègia nacional d'economia circular (ENEC) en relació amb l'objectiu de reduir la generació de residus urbans, i, d'altra banda, al fet que l'ENEC ha d'establir un programa de reducció de productes de plàstic d'un sol ús sense alternativa i ha de promoure solucions més sostenibles i més respectuoses amb els principis de l'economia circular.

En aquest estudi es va incloure un estudi diagnòstic dels productes de plàstic d'un sol ús sense alternativa comercialitzats i posats a disposició dels consumidors, una metodologia de càlcul quantitativa de la reducció del consum d'aquest tipus de productes, i un Pla d'acció 2023-2028 per determinar les mesures i estratègies de reducció per donar compliment als objectius determinats en l'estudi diagnòstic.

FLUX DE PPUSU	NECESSITAT DE REDUCCIÓ	VIABILITAT DE REDUCCIÓ	OBJECTIUS DE REDUCCIÓ RESPECTE L'ANY 2021	
			2030	2035
Vasos per begudes, amb tapes i taps	MOLT ALTA	ALTA	55%	65%
Recipients per aliments	ALTA	BAIXA	30%	40%
Bosses de plàstic lleugeres: bosses de	MOLT ALTA	MITJA	50%	60%
Bosses de plàstic lleugeres: bosses de	ALTA	MITJA	35%	45%
Safates de porexpan	BAIXA	MITJA	20%	30%
Guarniments d'esdeveniments i festes	MOLT ALTA	ALTA	55%	65%
Maquinetes d'afaitar	ALTA	MITJA	35%	45%
Tovallolletes higièniques	MOLT ALTA	ALTA	55%	65%
Compreses, salvastips i tampons d'higi	MITJA	ALTA	35%	45%
Globus	ALTA	MITJA	35%	45%
Caixes de fruita	MITJA	BAIXA	25%	35%

Figura 5. Tipologia de productes d'un sol ús analitzats i proposta d'objectius de reducció (font: Pla de reducció de productes de plàstic d'un sol ús sense alternativa, Lavola)

De les dades facilitades pels centres comercials declarats com a productors singulars de residus, s'ha detectat una disminució de les vendes en articles com els vasos per begudes i els recipients per aliments (del 2,5 i 6,2 %, respectivament), però d'altra banda es constata un augment en productes com les tovallolletes higièniques, els productes mensuals d'un sol ús o els globus. El seguiment de les dades en anys propers permetrà determinar si aquestes tendències es mantenen.

ALTRES ACCIONS RELACIONADES AMB LA REDUCCIÓ DE PRODUCTES D'UN SOL ÚS

En el marc de la Setmana europea de prevenció de residus 2024, es va donar el tret de sortida de la **campanya** anomenada "**La meva menstruació, la meva decisió**". Aquesta campanya impulsada pel Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia es basa en la distribució gratuïta d'una copa o unes calces mensuals. La iniciativa té com a propòsit el foment de l'ús de productes mensuals reutilitzables i l'acció s'emmarca en la Llei d'economia circular i el Pla nacional de residus - Horitzó 2035.

La campanya pretén, d'una banda, promoure el canvi d'hàbits en l'ús d'aquestes alternatives sostenibles en detriment dels productes mensuals d'un sol ús i, de l'altra, garantir l'accés a l'educació sobre el propi cos i la salut amb perspectiva de gènere. Aquest enfocament transversal ha requerit de la col·laboració del Ministeri de Salut, la Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana i el Fòrum de la Joventut.

Per aquest motiu en una primera fase de la campanya, l'acció es va dirigir a les persones menstruants d'entre 12 i 35 anys. En una segona fase, l'edat d'accés es va ampliar a la franja d'entre 11 i 55 anys.

La informació associada es pot consultar al web <https://www.govern.ad/lamevamenstruacio>.

Durant el 2025 s'han lliurat un total de 1.600 productes entre calces mensuals i copes mensuals.

Figura 5. Imatge de la campanya “La meva menstruació, la meva decisió” i web de consulta

PRE-4. FOMENT DEL CONSUM DE L'AIGUA DE L'AIXETA

Amb aquesta acció es vol millorar l'accés de la ciutadania a l'aigua destinada al consum humà i promoure l'ús d'aigua de l'aixeta. El foment del consum d'aquesta aigua té com a conseqüència la reducció de la generació de residus d'envasos de plàstic.

Així mateix, implica el sector turístic i de la restauració, i determina un rol exemplar de l'Administració.

PRE-4.1. DONAR SUPORT ALS AGENTS IMPLICATS EN L'APLICACIÓ DE LA NORMATIVA RELATIVA AL CONSUM D'AIGUA DE L'AIXETA

El juliol 2023 el Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat (DMAS) va iniciar una **campanya d'informació** sobre les disposicions de la LEC als establiments d'hoteleria, entre les quals es determina l'obligatorietat que tenen els restaurants de servir aigua de l'aixeta gratuïtament –sempre que provingui de la xarxa de distribució– als seus clients i a indicar-ho d'una manera visible, bé a la carta o bé a l'establiment. Aquesta campanya s'ha allargat durant el 2024.

Figura 6. Cartell informatiu sobre la gratuïtat de l'aigua de l'aixeta (<https://www.govern.ad/ca/tematiques/medi-ambient-i-sostenibilitat/economia-circular/informacio-per-sectors>)

PRE-4.2. GARANTIR LA DISTRIBUCIÓ D'AIGUA NO ENVASADA EN ELS EDIFICIS PÚBLICS I LES ESCOLES I L'EXISTÈNCIA DE FONTS D'AIGUA A LA VIA PÚBLICA

El DMAS va encomanar una **font portàtil** per ser utilitzada en diferents tipologies d'esdeveniments, que es troba a disposició de les entitats o associacions que la necessitin.

Durant el 2025 s'ha utilitzat en fins a 11 esdeveniments esportius, educatius i festius com ara a les festes majors (Festa Major de Sant Julià de Lòria), en esdeveniments esportius (Cursa Illa Carlemany, Jocs dels Petits Estats d'Europa, Marxa popular de la campanya Mou-te per la teva salut, Spartan Race Encamp, Otso Travessa d'Encamp, Travessa del Pas de la Casa, Federació Andorrana de Rugby, Cursa d'Esports Encamp) i en esdeveniments educatius (Fòrum escola verda).

Figura 7. Font d'aigua per a esdeveniments

PRE-6. PREVENCIÓ DE RESIDUS ALS SECTORS DEL TURISME I DEL COMERÇ

A Andorra, el sector del turisme té una gran rellevància. Els visitants fan ús del sector de l'hoteleria i de les activitats comercials i tenen una repercussió molt intensa en la generació de residus. Per tant, és fonamental incidir en les pràctiques de prevenció de residus que aquests sectors generen.

PRE-6.2. PROMOURE L'EFICIÈNCIA I LA PREVENCIÓ DE LA GENERACIÓ DE RESIDUS A L'ÀMBIT DE LES ESTACIONS DE MUNTANYA

Conscients de la influència que té el sector del turisme en el funcionament del país, i que gran part dels turistes que ens visiten i dels treballadors temporers ho fan durant la temporada d'hivern relacionat principalment amb les pistes d'esquí, dins del *Pla de prevenció de residus* es va analitzar la prevenció des del punt de vista de la generació dels residus d'una de les estacions d'esquí d'Andorra.

Les conclusions de l'anàlisi han estat que tot i que l'estació ha fet esforços i ha pres mesures importants en la prevenció, hi ha marge de millora per assolir objectius més ambiciosos. Així mateix, aquest estudi posa de manifest que el model és replicable en altres estacions de muntanya.

PRE-7. ENFORTIMENT DE LA PARTICIPACIÓ EN LA SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS

La **Setmana europea de la prevenció de residus (SEPR)** és un esdeveniment que s'organitza arreu d'Europa per promoure accions de sensibilització sobre la prevenció de residus, en què participen diversos actors, com ara les administracions públiques, les associacions, les empreses, etc., amb activitats dirigides a tot tipus d'audiències.

Andorra ha pres part en la 17a Setmana europea de la prevenció de residus (SEPR), del 22 al 30 de novembre del 2025, sota el lema "RAEEs. *Connecta el valor, apaga el residu*".

El conjunt de les administracions del país (Govern i comuns), conjuntament amb Andorra Sostenible i altres entitats, han organitzat activitats per promoure hàbits de consum sostenibles i de prevenció de generació de residus.

Entre les activitats que s'han organitzat destaquen una visita guiada a la planta de tractament de residus d'aparells elèctrics i electrònics del grup REFESA a Aixovall i un taller de reparació de petits electrodomèstics, amb la col·laboració de l'Associació d'Empreses de Lampisteria i Climatització d'Andorra (ADELCA); tallers i visites a la planta de compostatge comunitari a la parròquia de La Massana; així com una campanya de recollida de mòbils i rúters vells, amb la col·laboració d'Andorra Telecom i la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell.

Altres activitats van ser la projecció del documental *The Art of Giving* als cinemes Illa Carlemany acompanyada d'una xerrada, a càrrec de CTRASA; el lliurament de contenidors de recollida selectiva als centres escolars per a la sensibilització en matèria de reciclatge; accions al carrer de màrqueting i sensibilització sobre la problemàtica ambiental dels RAEE a totes les parròquies, a càrrec dels comuns; la venda solidària de làmpades de peu de segona mà a càrrec d'Andorra Telecom; i altres activitats com el concurs "Fabrica un robot amb material reciclat" per infants a la parròquia d'Andorra la Vella o el joc del mercat sostenible per escolars i gent gran a la parròquia d'Escaldes-Engordany.

SETMANA EUROPEA PREVENCIÓ DE RESIDUS
22-30 Novembre 2025

RAEE

CONNECTA EL VALOR. APAGA EL RESIDU

#EWWR2025
#EWWRAndorra

DIMARTS 25
18.00 h - 19.00 h LA MASSANA
Taller de consum responsable d'equips electrònics
Destinat als usuaris de l'Espai i del Punt 400
Lloc: Espai i Punt 400
*Més informació a l'Espai i al Punt 400
Organització: Comú de la Massana

DIMECRES 26
11.00 h - 14.00 h ANDORRA LA VELLA
Recollida de mòbils i rùters
Lloc: av. Meritxell, 86
Organització: Govern d'Andorra, Andorra Telecom i Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell

Del 24 al 28 de novembre, la campanya de recollida de mòbils i rùters s'ubicarà a la botiga d'Andorra Telecom (c/Prat de la Creu, 2 d'Andorra la Vella).

17.00 h - 18.00 h LA MASSANA
Visita a la planta de compostatge comunitari
Destinada a la gent gran de la parròquia
Lloc: av. del Través, 42 (Prat del Pont d'Ordino, Casa Joan Rull)
Organització: Comú de la Massana

18.00 h - 19.00 h ESCALDES-ENGORDANY
Xerrada i projecció del documental *The Art of Giving*
Oberta a la ciutadania
Lloc: Cinemes Illa Carlemany (Escaldes-Engordany)
*Cal inscripció prèvia (CTRASA)
Organització: CTRASA

18.00 h - 19.00 h LA MASSANA
Taller de compostatge i visita a la planta de compostatge comunitari
Destinat als usuaris de l'Espai i del Punt 400
Lloc: av. del Través, 42 (Prat del Pont d'Ordino, Casa Joan Rull)
*Més informació a l'Espai i al Punt 400
Organització: Comú de la Massana

DIJOUS 27
16.00 h SANT JULIÀ DE LÒRIA
Visita guiada a la planta de tractament de residus d'aparells elèctrics i electrònics
Oberta a la ciutadania
Lloc: urbanització Prat de la Jaia, parcel·les 5, 6 i 7 (Aixovall)
*Cal inscripció prèvia (Andorra Sostenible)
Organització: Govern d'Andorra amb la col·laboració del Comú de Sant Julià de Lòria i grup Refesa

DIJOUS 27
17.00 h - 20.00 h ANDORRA LA VELLA
Taller de reparació de petits electrodomèstics
Obert a la ciutadania
Lloc: av. d'Enclar, 56, Santa Coloma
*Cal inscripció prèvia (Andorra Sostenible)
Organització: Govern d'Andorra amb la col·laboració de l'Associació d'Empreses de Lampisteria i Climatització d'Andorra (Adelca)

DURANT TOTA LA SETMANA
A TOTES LES PARRÒQUIES
Acció de Street Marketing
Campanya de comunicació i sensibilització sobre la problemàtica ambiental dels RAEE mitjançant la instal·lació de peanes amb RAEE als carrers de les parròquies
Organització: tots els Comuns

Lliurament de contenidors als centres escolars per a la sensibilització en matèria de reciclatge
Organització: Govern d'Andorra

ANDORRA LA VELLA
3a edició del concurs "Fabrica un robot amb material reciclat"
Destinat a infants de 6 a 12 anys residents o escolaritzats a la parròquia d'Andorra la Vella
*Cal inscripció prèvia (Comú d'Andorra la Vella)
Organització: Comú d'Andorra la Vella

Telekis market - Intercanvi de materials RAEE (26 i 27 de novembre)
Destinat a empleats d'Andorra Telecom
Organització: Andorra Telecom

Venda solidària de làmpades de peu (LED i fluorescents) de segona mà
Oberta a la ciutadania
Horari:
De dilluns a dijous, de 10.00 h - 13.00 h i de 15.00 h - 17.00 h
Divendres, de 10.00 h - 13.00 h
Lloc de recollida: c/ Mn. Lluís Pujol, 8-14, Santa Coloma
Per reservar una làmpada cal enviar un correu electrònic a ge_serveis_generals@andorratelecom.ad o trucar al telèfon +376 621371.
Organització: Andorra Telecom

ESCALDES-ENGORDANY
Joc del mercat sostenible (del 24 al 28 de novembre)
Destinat a escolars de la parròquia i gent gran de la llar de jubilats
Horari: 9.30 h - 10.30 h i 11.00 h - 12.00 h
Lloc: sala d'actes del Comú d'Escaldes-Engordany
Organització: Comú d'Escaldes-Engordany

*Si vols més informació o reservar plaça en aquestes activitats, pots contactar amb:
Andorra Sostenible: +376 603 000 / andorrasostenible@andorra.ad
CTRASA: +376 801 949 / ctra@ctra.ad
Comú d'Andorra la Vella: +376 730 035 / areagestio.pnr@comuandorra.ad
Punt 400 la Massana: +376 836505 / centrejove@comumassana.ad
Espai la Massana: +376 836319 / espai@comumassana.ad

Per a més informació sobre els RAEE, visita els següents perfils:
[@and_sostenible_mediambient](https://www.andorrasostenible.ad)
[@reciclembe](https://www.reciclembe.ad)

PNR
PLA NACIONAL DE RESIDUS

Figura 8. Cartell promocional de les activitats de la Setmana europea de la prevenció de residus 2025

PRE-8. POTENCIAR LA REDUCCIÓ DE MATERIALS D'UN SOL ÚS EN ESDEVENIMENTS FESTIUS, CULTURALS I ESPORTIUS I EN L'ÀMBIT ESCOLAR

La utilització de materials d'un sol ús i de vida útil molt curta està present en la celebració d'esdeveniments en què participa una elevada quantitat de gent, amb el resultat d'una generació important de residus.

En aquest sentit, la **font d'aigua** per a esdeveniments festius i esportius presentada a l'acció PRE-4.2 és una aposta per minimitzar la generació de residus.

D'altra banda, per a esdeveniments més petits, Andorra Sostenible posa a disposició dels ciutadans i les entitats el servei de préstec de la **vaixella reutilitzable**. En aquest 2025 s'ha cedit el material 22 vegades i s'ha donat així servei a 1350 usuaris.

Figura 9. Vaixella reutilitzable (Andorra Sostenible)

PRE-9. PROMOCIÓ DE L'ÚS RESPONSABLE DEL PAPER I DE LA DIGITALITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ

L'Administració pública és una de les organitzacions consumidores de paper que disposen de més alternatives per gestionar correctament la documentació evitant consumir aquest material. En aquest sentit, l'Administració disposa d'un pla estratègic de transformació digital, tant per a l'àmbit de la mateixa Administració com de les empreses, i està posant a disposició del ciutadà nous tràmits electrònics.

En aquest sentit, des del DMAS s'està treballant en la minimització de l'ús del paper. D'una banda, s'ha començat a treballar en la digitalització dels fulls de seguiment de residus perillosos, carnis i sanitaris, i d'altra banda, en aplicació del *Decret 290/204, del 17-7-2024, del Reglament de gestors de residus* la tramesa del llibre de control de les entrades i sortides dels residus s'ha fet per mitjans electrònics.

ALTRES ACCIONS DE PREVENCIÓ

A més d'aquestes accions, el 2025 també se n'han dut a terme d'altres, com ara:

El banc d'aliments de **Càritas** tenia per objectiu ajudar les famílies més necessitades i alhora minimitzar la quantitat d'aliments que es llencen a les escombraries. Al 2025 l'entitat ha decidit canviar l'enfocament del projecte, i tot i que continuarà donant resposta a les necessitats d'alimentació dels usuaris, no ho farà a través del Banc d'aliments físic sinó que ho farà mitjançant targetes de compra a diferents centres comercials. Així doncs, amb aquesta nova visió, el Banc d'aliments tal com es coneixia va tancar portes al febrer del 2025. L'estoc disponible en aquell moment, unes **2,7 tones** d'aliments van ser derivades a altres entitats.

D'altra banda, la **Creu Roja** ha continuat donant servei al seu banc d'aliments. Segons informació facilitada per l'entitat, durant el 2025 s'han recollit **15,7 tones** d'aliments i productes, de les quals unes 2,3 tones (un 15% de les entrades d'aliments) corresponen a aliments que si no s'haguessin aprofitat haurien esdevingut residus. Aquest recapte d'aliments i productes ha permès atendre 393 persones que han estat beneficiàries de la botiga solidària.

4.2 PROGRAMA 2: PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ (PxR)

La preparació per a la reutilització (PxR) s'emmarca en el segon esglaió de l'ordre de la jerarquia de la gestió de residus, després de la prevenció. S'entén per PxR totes les operacions de valorització –revisió, neteja i reparació per a la recuperació– mitjançant les quals un producte o els seus components, que han esdevingut residus, són preparats per facilitar-ne la reutilització sense necessitat de cap altre procés de transformació previ.

Les actuacions que es deriven d'aquest programa són les de la taula següent:

ACTUACIÓ		
PxR-1	Foment de les deixalleries com a espais de reutilització i PxR	
PxR-2	Desenvolupament de la metodologia per a la quantificació de la reutilització i la PxR	
PxR-3	Foment de la reutilització de material escolar i esportiu a les escoles	
PxR-4	Tallers formatius en reparació i recuperació	
PxR-5	Creació d'una xarxa d'espais per a la reutilització i la PxR i d'un web d'intercanvi	

Taula 8. Actuacions del programa de preparació per a la reutilització

Els objectius específics d'aquest programa són:

a) Quantitatius:

- Incrementar l'índex de PxR i reciclatge fins com a mínim el 55% el 2025, el 60% el 2030 i el 65% el 2035.

b) Qualitatius:

- Promoure les pràctiques de PxR en tots els àmbits.

L'actuació estratègica d'aquest programa és el foment de les deixalleries com a espais de reutilització i PxR.

Així doncs, i durant l'any 2025, les accions desenvolupades han estat les següents:

PXR-1. FOMENT DE LES DEIXALLERIES COM A ESPAIS DE REUTILITZACIÓ I PXR

L'article 35.12 de la LEC indica que l'Administració pública, en el marc de les competències que els hi han estat atribuïdes, ha de fomentar el rol de les deixalleries en la contribució a la promoció de la reparació i la reutilització.

En aquest sentit els comuns van llançar a l'abril del 2025 una **campanya de fidelització** anomenada "**Suma punts a les deixalleries**" per incentivar el reciclatge i l'ús correcte dels punts verds. Els usuaris reben una targeta per acumular punts (fins

a dos per setmana) al dipositar residus, bescanviables per vals de descompte de 10 € o premis mensuals

Figura 10. Imatge de la campanya "Suma punts a les deixalleries"

Aquesta iniciativa se suma a altres existents per part dels comuns com la de "Kontoka", promoguda per la Deixalleria de les Valls del Nord (Comú d'Ordino - Comú de la Massana) des del 2022 i accessible al seu lloc web, <https://deixalleriavallsdelnord.ad/>.

PXR-3. FOMENT DE LA REUTILITZACIÓ DE MATERIAL ESCOLAR I ESPORTIU A LES ESCOLES

Aquesta acció tracta de fomentar la reutilització de material escolar i esportiu a les escoles, cosa que permetrà allargar-ne la vida útil i reduir el consum d'articles nous, minimitzant la generació de residus. Portar a terme aquesta acció als centres escolars té el valor afegit de tractar els criteris de consum responsable amb els alumnes, que seran transmissors dels missatges a l'entorn familiar. També cal destacar l'estalvi econòmic que això suposaria per a les famílies.

En aquest sentit, des del Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, conjuntament amb el Ministeri d'Educació, al 2024 es va començar a treballar en el **banc solidari de material reutilitzat** per tal de donar compliment a aquest objectiu. Aquesta acció, però, s'ha vist posposada en el temps amb vistes a dur-la a terme durant el proper any.

No cal oblidar la feina que fan algunes escoles del país amb l'objectiu de fomentar la reutilització, amb la celebració de mercats de segona mà o d'intercanvi de materials, com ara material esportiu (esquí i altres esports), llibres, roba o joguines, entre d'altres.

Figura 11. Logotip d'Escola Verda

PXR-4. TALLERS FORMATIUS EN REPARACIÓ I RECUPERACIÓ

Aquesta acció s'ha previst des del punt d'organitzar tallers d'aprenentatge d'operacions per reparar, recondicionar i restaurar béns i components de productes i/o materials perquè es puguin incorporar de nou al mercat o algú els pugui reutilitzar.

En aquest sentit, i dins del marc de la Setmana Europea de Prevenció de residus d'enguany, es va organitzar un taller de reparació de petits electrodomèstics, amb la col·laboració de l'Associació d'Empreses de Lampisteria i Climatització d'Andorra (ADELCA). En aquest taller els assistents van poder aprendre a reparar els seus electrodomèstics.

ALTRES ACCIONS DESTINADES A LA PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

PNEUMÀTICS USATS

Els pneumàtics usats que rep la deixalleria industrial de CTRASA són exportats a una planta de reciclatge autoritzada. Aquí se'n fa una segregació prèvia i se separen els pneumàtics aptes per ser reutilitzats dels que seran valoritzats. L'any 2025 s'han reutilitzat **77,5 tones** de pneumàtics, xifra que representa un 7,2% dels exportats.

TÈXTIL

Des del setembre del 2019, **Càritas Andorrana** té en marxa el seu projecte de rober amb l'objectiu de donar més facilitats als usuaris i augmentar la reutilització i el reciclatge del tèxtil.

L'any 2025, el rober de Càritas ha recollit **48,8 tones**. Aquesta xifra és un 22% inferior a la recollida l'any anterior. Aquest fet és degut a la presència de més contenidors de recollida selectiva de tèxtil comunals. De les tones recollides, internament s'ha aprofitat l'11%, que s'ha destinat a les donacions o la venda com a roba de segona mà, mentre que la resta s'ha exportat a plantes per a la reutilització i el reciclatge del tèxtil.

D'altra banda, **Carisma**, associació sense ànim de lucre fundada l'any 2011, ha rebut un total de **7,5 tones** de roba en bon estat que s'han destinat a la venda com a roba de segona mà en les seves botigues. Els diners obtinguts es destinen a finalitats benèfiques, projectes destinats a la protecció del medi ambient i a l'ajuda de persones en situació de risc social.

4.3 PROGRAMA 3: RECICLATGE (REC)

Aquest programa incorpora els objectius i les actuacions relacionats amb les operacions de **reciclatge** que es porten a terme amb les fraccions de la recollida selectiva. Està adreçat a establir el marc operatiu que permeti una millora important dels resultats actuals per assolir els objectius establerts pel pla en relació amb aquest àmbit.

ACTUACIÓ		
REC-1	Implementació de nous models de recollida i millora dels existents	
REC-2	Caracteritzacions periòdiques de les fraccions de residus majoritàries	
REC-3	Circuits alternatius per a productors singulars	
REC-4	Millora del reciclatge dels residus del sector de la construcció	∞ ENEC
REC-5	Fi de la condició de residu	
REC-6	Residus associats a una problemàtica específica	

Taula 9. Actuacions del programa de reciclatge

Els objectius específics d'aquest programa són:

a) Quantitatius:

- Incrementar l'índex de PxR i reciclatge fins com a mínim el 55% el 2025, el 60% el 2030 i el 65% el 2035.
- Incrementar l'índex de reciclatge d'envasos lleugers fins al 65% el 2025 i el 70% el 2030.
- Incrementar l'índex de recollida selectiva d'ampolles de plàstic d'un sol ús per a begudes de fins a 3 litres fins al 77% el 2025 i el 90% el 2029.

b) Qualitatius:

- Ampliar la recollida selectiva de les fraccions de matèria orgànica, residus tèxtils i residus perillosos domèstics.

Les actuacions estratègiques d'aquest programa són la implementació de nous models de recollida, la millora dels existents i la gestió de les fraccions, i l'establiment de circuits alternatius per a productors singulars.

Les accions desenvolupades durant el 2025 han estat les següents:

REC-1. IMPLEMENTACIÓ DE NOUS MODELS DE RECOLLIDA I MILLORA DELS EXISTENTS

Aquesta actuació inclou la incorporació de les noves recollides selectives i també les millores que caldrà assumir en les existents per assolir els objectius establerts al pla pel que fa a l'índex de PxR i reciclatge.

D'altra banda, finalitzada la recollida, s'han de tractar els residus segregats. Aquesta actuació proposa incrementar el coneixement de les tècniques de tractament de les fraccions per facilitar la presa de decisió sobre la possibilitat d'executar les infraestructures i els equipaments de tractament necessaris al país, opció emmarcada en el principi d'autosuficiència i proximitat en allò relatiu al trasllat i el tractament de residus.

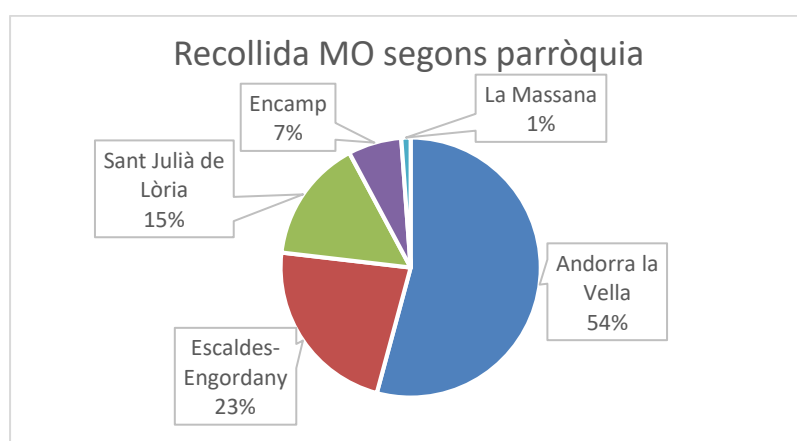
REC-1.1 IMPLEMENTAR LA RECOLLIDA SELECTIVA I LA GESTIÓ DE LA MATÈRIA ORGÀNICA

RECOLLIDA I GESTIÓ DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA

L'any 2023, vista la implantació i el funcionament de la recollida i gestió d'aquesta fracció des del 2017, es va licitar i adjudicar el nou contracte de recollida i gestió de la matèria orgànica prop de grans productors, amb la participació del Govern i tots els comuns. L'objectiu del contracte era continuar amb la recollida obligatòria per als productors singulars (grans centres comercials) i altres productors amb caràcter voluntari (comerços, hotels, restaurants, escoles i l'hospital).

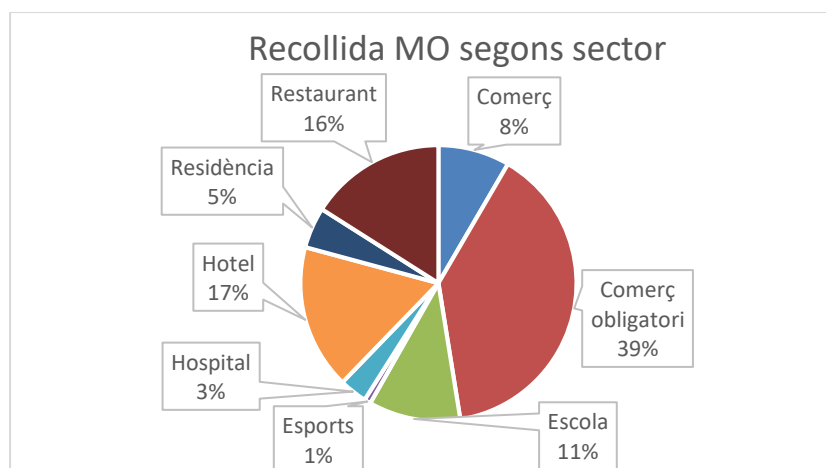
D'altra banda, per tal de complir els objectius marcats a la LEC –assolir com a mínim fins al 55% de preparació per a la reutilització i el reciclatge dels residus urbans el 2025, fins al 60% el 2030 i fins al 65% el 2035–, cal anar ampliant de manera progressiva la implantació d'aquesta recollida a tots els grans productors i, posteriorment, afegir-hi la recollida domèstica de la ciutadania.

Així doncs, durant el 2025 s'han recollit **1.355,16 tones** de matèria orgànica procedent de 149 productors (11 d'obligatoris i la resta voluntaris), que s'han exportat a una planta de compostatge pròxima al país. Durant aquest any s'ha consolidat la recollida a la parròquia d'Encamp i s'ha incorporat la recollida a la parròquia de La Massana. Per tant, la recollida per parròquies es distribueix de la següent forma:

Gràfic 12. Distribució per parròquies de la recollida de matèria orgànica

Al gràfic següent es mostra la distribució de la generació de matèria orgànica per sectors, on s'observa que la major recollida es produeix als grans magatzems (comerç obligatori), i un pes important també recau en els restaurants i en les escoles.

Gràfic 13. Distribució de la recollida de matèria orgànica per sectors productors

D'altra banda, part del compost generat es recupera i es posa a disposició dels comuns per utilitzar-lo a Andorra, en parcs i jardins.

PROVA PILOT PER A LA GESTIÓ DE LA MATÈRIA ORGÀNICA

La LEC preveu en el seu article 23 l'atorgament d'ajuts a la promoció de l'economia circular dirigides a fomentar projectes, actuacions o campanyes que contribueixin a la transició cap a una economia circular.

En aquest sentit a la convocatòria del 2024 es va presentar una empresa amb el projecte d'implantació d'una planta de compostatge a La Massana destinada a rebre la fracció orgànica de la ciutadania. Aquest projecte, que també compta amb la col·laboració del Comú de La Massana, es va posar en marxa durant l'octubre del 2025 i va rebre un ajut de 35.000 euros per part de Govern. Per tant, al 2025 ha gestionat 1,9 t de matèria orgànica generada per la ciutadania.

VALORITZACIÓ DE LA MATÈRIA ORGÀNICA VIA BIOMETANITZACIÓ

A finals del 2024 es va licitar i adjudicar un estudi sobre la viabilitat de la implantació d'una planta de biometanització. L'estudi contempla les diferents fraccions que es podrien biometanitzar, la implantació d'aquest sistema sobre el terreny, les instal·lacions necessàries i altres instal·lacions auxiliars per al correcte tractament, la gestió dels residus generats per la planta, els costos de la instal·lació (CAPEX i OPEX) i la sinergia amb les plantes properes. Els resultats d'aquest estudi es troben en fase d'anàlisi tècnica i econòmica per part del Govern.

REC-1.2 MILLORAR I AMPLIAR LA RECOLLIDA SELECTIVA DELS RESIDUS TÈXTILS I LA SEVA GESTIÓ

L'objectiu d'aquesta acció és ampliar els punts d'aportació actuals per garantir a la població una cobertura màxima d'aquest servei el 2025. Cal recordar que la modificació de l'article 29 de la Llei de residus, mitjançant la LEC, va determinar que els comuns havien d'incloure els residus tèxtils, entre d'altres, dins de la recollida de residus urbans.

La implantació de nous punts de recollida del residu tèxtil per part dels comuns s'ha reflectit en l'augment de tones recuperades, **109,1 tones** el 2025, enfront de les 58,2 tones del 2024, el que correspon a un increment del 87%.

La ubicació dels contenidors de residus tèxtils es pot consultar a la pàgina web de Medi Ambient <https://www.mediambient.ad/recollides-selectives/altres-recollides>.

REC-1.3. MILLORAR I AMPLIAR LA RECOLLIDA SELECTIVA I LA GESTIÓ DELS RESIDUS PERILLOSOS DOMÈSTICS

Els residus perillosos d'origen domèstic engloben una àmplia gamma de materials i aparells que contenen substàncies perilloses. Alguns exemples d'aquests residus generats a les llars són pintures i vernissos, dissolvents, plaguicides, productes de neteja que continguin substàncies perilloses, medicaments sense utilitzar, determinats residus de les activitats de bricolatge i manteniment de vehicles, etc.

Actualment, la recollida selectiva dels residus perillosos d'origen domèstic es fa a les deixalleries i minideixalleries comunals. L'objectiu d'aquesta acció és ampliar els punts d'aportació actuals per garantir a la població una cobertura màxima.

En aquest sentit, durant el 2024 es va establir un conveni amb la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell per la recollida, emmagatzematge, tria i transport de piles i mòbils. Actualment hi ha aproximadament uns 623 punts de recollida distribuïts en diferents establiments i administracions públiques arreu del país.

Figura 12. Contenidor per a la recollida de piles

REC-1.4. MILLORAR LA RECOLLIDA SELECTIVA I LA GESTIÓ DE LES FRACCIONS DE PAPER I CARTRÓ, ENVASOS LLEUGERS I VIDRE

Tot i que les recollides selectives de les principals fraccions implementades a hores d'ara –el paper i cartró, els envasos lleugers i el vidre– estan implementades des de fa temps, encara es troben dins dels contenidors corresponents materials no sol·licitats (impropis). Per tant, es pot considerar que en algunes de les fraccions encara es té un potencial de millora considerable.

Alguns comuns han començat a treballar en proves pilot relacionades amb els sistemes de recollida selectiva de residus, com ara les iniciatives de recollida porta a porta dels comuns d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany, o les ecoilles implantades en algunes parròquies.

En tot cas, els comuns estan treballant en la nova concessió de la recollida selectiva que finalitza properament i per aquest motiu han encarregat un estudi per tal de determinar les millores en la recollida selectiva de cada fracció.

ALTRES ACTUACIONS RELACIONADES AMB LA RECOLLIDA SELECTIVA I LA GESTIÓ DE RESIDUS

El 2017 es van instal·lar a totes les parròquies, a més del Pas de la Casa, sengles **deixalleries mòbils** per tal d'apropar la recollida selectiva als ciutadans en punts repartits per cada parròquia. En aquests remolcs es poden dipositar bombetes i fluorescents, petits electrodomèstics, radiografies, piles i bateries, aerosols, tòners i material informàtic o olis vegetals. Aquest projecte es troba totalment consolidat.

Figura 13. Deixalleria mòbil

Durant la Setmana europea de prevenció de residus del 2024 els comuns van implantar uns **contenidors** per recollir les **càpsules de cafè**. Se'n va instal·lar un per parròquia en punts cèntrics, per tal de facilitar l'accés a la recollida d'aquesta fracció. Al 2025 s'han recuperat **2,3 t** de càpsules de cafè procedents de les deixalleries comunals, que s'han de sumar a les 4 t que es recullen de manera privada.

Figura 14. Contenidor per a la recollida de càpsules de cafè

REC-2. REALITZACIÓ DE CARACTERITZACIONS PERIÒDIQUES DE LES FRACCIONS DE RESIDUS MAJORITÀRIES

La caracterització de residus és la tipificació, la selecció, la separació i la pesada dels residus aportats en una determinada fracció i constitueix una premissa clau a l'hora de gestionar correctament els diferents fluxos de residus, ja que dona informació sobre l'eficiència de les recollides i el tipus de materials no sol·licitats, cosa que permet orientar les actuacions que cal endegar en els àmbits de la sensibilització, del sistema de recollida i del tipus de tractament, perquè influeixin en la millora dels resultats.

Conscients de que la qualitat i homogeneïtzació de les caracteritzacions són el pilars fonamentals per poder conèixer l'eficiència de les recollides i poder orientar les polítiques en matèria de gestió de residus, el 29/10/25 es va adjudicar *l'Edicte del 22-10-2025 pel qual es fa pública l'adjudicació definitiva de l'assistència tècnica per a l'establiment i la supervisió d'una metodologia de caracterització de residus per a Andorra*.

Aquest treball, que està en curs, té com objectiu establir una metodologia de caracterització de residus concreta per Andorra que servirà per la licitació de les caracteritzacions dels residus sòlids urbans i de les fraccions de la recollida selectiva (vidre, paper i cartró, envasos lleugers i matèria orgànica), el posterior suport tècnic durant el procés de licitació i l'assistència tècnica i supervisió de les campanyes de caracteritzacions de residus.

Tot i així, aquest any 2025 s'han dut a terme les caracteritzacions de les fraccions de recollida selectiva d'envasos lleugers i matèria orgànica.

En el cas de la matèria orgànica, tot i l'augment de tones recollides, s'ha vist una lleugera millora en la qualitat del residu recollit (al 2025 el 92,5% recollit és matèria orgànica, enfront del 91,1% recuperat al 2024).

En el cas dels envasos lleugers, hi ha hagut un lleuger empitjorament dels resultats (al 2025 el 58,5% dels residus dipositats en el contenidor groc són envasos lleugers, enfront del 61,7% recuperat al 2024).

REC-6. IDENTIFICACIÓ I GESTIÓ DELS RESIDUS ASSOCIATS A UNA PROBLEMÀTICA ESPECÍFICA

REC-6.2. RESIDUS SANITARIS DE LA CIUTADANIA

Els **medicaments caducats** són un residu específic que cal gestionar de forma correcta. En el cas dels medicaments produïts als centres i serveis sanitaris, queden coberts per la reglamentació específica del 17 de gener del 2007 que regula la gestió dels residus sanitaris.

D'altra banda, els residus de medicaments domèstics, és a dir, medicaments caducats o restes de medicaments que no s'utilitzen i que genera la ciutadania, s'han de portar als punts de recollida establerts a tots els centres de salut –en total són 11 centres– i a les deixalleries comunals.

L'any 2025 s'han recollit **6,0 t** de medicaments caducats, 2,4 t de les quals s'han recuperat gràcies a la recollida dels medicaments caducats als centres d'atenció primària.

REC-6.4. ALTRES RESIDUS

Des del Departament de Medi ambient i sostenibilitat, i concretament des de la seva unitat de prevenció i control, es va engegar l'1/08/25 una campanya d'inspecció de les **activitats generadores de residus perillosos**. En aquest sentit, la campanya inicialment s'ha centrat en els tallers mecànics. L'objectiu d'aquesta campanya es assegurar el compliment de diversos vectors mediambientals: residus, aigua, aire, etc... per garantir que les activitats compleixen la normativa existent.

D'altra banda, per millorar la gestió dels **residus carnis**, es va aprovar el *Decret 264/2025, del 23-7-2025, d'aprovació del Reglament pel qual es regula la gestió dels residus carnis*, el qual principalment introdueix excepcions per portar els residus carnis directament a CTRASA per a caçadors i serveis comunals sense haver de contractar a un gestor privat de residus.

4.4 PROGRAMA 4: RESPONSABILITAT AMPLIADA DEL PRODUCTOR (RAP)

La *responsabilitat ampliada del productor* (RAP) es defineix com el conjunt de mesures adoptades per garantir que els productors i els importadors de productes assumeixin la responsabilitat financera, o financera i organitzativa, de la gestió de la fase de residu del cicle de vida del producte. És a dir, l'objecte del sistema és transferir les despeses i les obligacions de gestió a la persona física o jurídica que introdueix el producte al mercat. Aquesta figura contribuirà a sufragar les despeses associades a la gestió de determinats tipus de residus dels productes que es posen al mercat.

ACTUACIÓ		
RAP-1	Determinar les fraccions susceptibles de RAP i la metodologia d'implementació	
RAP-2	Implementació de la RAP d'envasos lleugers	
RAP-3	Estudis de viabilitat d'implementació d'un sistema de dipòsit, devolució i retorn d'envasos (SDDR)	
RAP-4	Definir el concepte de RAP en el sector de la construcció	∞ENEC

Taula 10. Actuacions del programa de responsabilitat ampliada del productor

Els objectius específics d'aquest programa són:

a) Quantitatius:

- Incrementar l'índex de PxR i reciclatge dels residus urbans fins com a mínim el 55% el 2025, el 60% el 2030 i el 65% el 2035.

b) Qualitatius:

- Augmentar la recollida selectiva per fraccions, per període temporal i per residu establerts a les directives europees.

L'actuació estratègica d'aquest programa és determinar les fraccions susceptibles de RAP i la metodologia d'implementació.

RAP-1. DETERMINAR LES FRACCIONS SUSCEPTIBLES DE RAP I LA METODOLOGIA D'IMPLEMENTACIÓ

La implementació d'un sistema RAP és un aspecte inclòs a la LEC que busca implicar els productors, distribuïdors i altres agents participants en la comercialització de certs articles en la gestió dels mateixos quan arriben a la seva fase de residus, i dels quals s'han de fer càrrec.

Per tal de donar compliment a aquest sistema aquest any, mitjançant l' *Edicte del 3-9-2025 pel qual es fa pública l'adjudicació definitiva dels treballs per elaborar un estudi per a la implantació de sistemes de responsabilitat ampliada del productor (RAP) al Principat d'Andorra*, s'ha adjudicat un estudi que ha de donar resposta al conjunt de les accions del PNR previstes sota el programa 4: RAP.

Així doncs, l'estudi respon a la voluntat del Govern d'Andorra de disposar d'un document com a instrument bàsic per tal d'implementar un règim de RAP al Principat amb l'objectiu de sufragar el cost de la gestió dels residus dels productes que es posen al mercat.

Els fluxos pels quals es farà un anàlisi per establir la viabilitat de desenvolupar aquest model seran els envasos, les piles i bateries, els RAEEs, els VFU's, els pneumàtics i els filtres de tabac. Altres possibles fluxos serien els medicaments, els cosmètics, els tèxtils, els residus de la construcció o demolició (RCD) i d'altres previstos a la Directiva SUP: tovallolletes, envasos d'aliments i gots per a begudes d'un sol ús.

4.5 PROGRAMA 5: SEGUIMENT DE LES INSTAL·LACIONS DE GESTIÓ DE RESIDUS (IGR)

Aquest programa té com a objectiu principal disposar d'informació sobre les operacions de tractament de residus –facilitant el seguiment de les activitats que es porten a terme a les instal·lacions de gestió– i detectar oportunitats per millorar-les.

ACTUACIÓ		
IGR-1	Seguiment, control i optimització del Centre de Tractament de Residus (CTRASA)	
IGR-2	Seguiment, control i optimització d'altres instal·lacions de gestió de residus	
IGR-3	Desenvolupament d'un sistema digital de gestió i control de la informació	

Taula 11. Actuacions del programa de seguiment de les instal·lacions de gestió de residus

IGR-1. SEGUIMENT, CONTROL I OPTIMITZACIÓ DEL CENTRE DE TRACTAMENT DE RESIDUS (CTRASA)

El Centre de tractament de Residus d'Andorra (CTRASA) està sotmès a un seguiment i control permanent per garantir el compliment de les normatives mediambientals a diferents nivells.

- La Comissió d'Informació i Vigilància (CIV) del Centre de Tractament de Residus té l'objectiu d'informar la ciutadania sobre la vigilància de l'entorn i el medi ambient. Aquesta comissió es reuneix un mínim de dues vegades a l'any i tota la informació relacionada es pot consultar a la web <https://www.vigilanciactramentresidus.ad/ca>
- Control per part d'una assistència tècnica especialitzada
- Control i seguiment per part del Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat.

IGR-2. SEGUIMENT, CONTROL I OPTIMITZACIÓ D'ALTRES INSTAL·LACIONS DE GESTIÓ DE RESIDUS

En aquest marc, es fan inspeccions aleatòries de les plantes de gestió de residus per part dels tècnics de la Unitat d'Economia Circular.

Així mateix es controla el compliment de les obligacions derivades del *Decret 290/2024, del 17-7-2024, d'aprovació del Reglament de gestors de residus*.

IGR-3. DESENVOLUPAMENT D'UN SISTEMA DIGITAL DE GESTIÓ I CONTROL DE LA INFORMACIÓ

El seguiment i control de les operacions de gestió de residus (recollida, transport, emmagatzematge i tractament) són de vital importància per obtenir unes dades fiables, reals i al dia. Per facilitar aquesta feina cal que els registres i/o declaracions es facin electrònicament de manera que el tractament de les dades sigui el més eficaç i àgil possible.

Al segon semestre del 2024, es va posar en marxa l'actualització de la plataforma de trasllat de residus que té com objectiu el control eficient de les exportacions de residus.

Així mateix, l'aprovació del Decret 290/2024, obliga als gestors de residus a la tramesa per mitjans electrònics del registre d'entrades i sortides dels residus.

Seguint amb la millora dels registres electrònics, durant 2025, el Govern ha començat a treballar en la digitalització dels fulls de seguiment (principalment dels residus perillosos i sanitaris), però que pot evolucionar a altres residus per garantir la traçabilitat total dels residus, des del seu origen fins a la gestió final.

4.6 PROGRAMA 6: GOVERNANÇA, AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA (GAS)

El seguiment del grau d'acompliment del Pla és responsabilitat de la Comissió de Coordinació i Desenvolupament del PNR. El Pla s'ha de revisar cada cinc anys per incorporar-hi possibles modificacions, tal com estableix l'article 11 de la Llei 25/2004, de 14 de desembre, de residus. En funció dels resultats de les tasques de seguiment es podran proposar modificacions del PNR.

ACTUACIÓ		
GAS-1	Anàlisi i optimització del cost de la recollida i del tractament de les principals fraccions	
GAS-2	Enfortir el paper de la Comissió de Desenvolupament i Coordinació del PNR en el seguiment de l'assoliment dels objectius del pla	
GAS-3	Estudi de viabilitat de la repercussió dels costos dels serveis als usuaris	

Taula 12. Actuacions del programa de governança, avaluació i seguiment del Pla

L'objectiu principal d'aquest programa és disposar d'eines de governança, avaluació i seguiment del PNR.

Les actuacions estratègiques d'aquest programa són l'anàlisi i l'optimització del cost de la recollida i del tractament de les principals fraccions, i enfortir el paper de la Comissió de Desenvolupament i Coordinació del PNR en el seguiment de l'assoliment dels objectius del pla.

GAS-2. ENFORTIR EL PAPER DE LA COMISSIÓ DE DESENVOLUPAMENT I COORDINACIÓ DEL PNR

Per tal que totes les accions relacionades amb el PNR - Horitzó 2035 s'hi puguin vincular, es va proposar la creació d'un nou logotip que haurà d'acompanyar les accions derivades. Així doncs, el nou logotip serà el següent:

Figura 15. Nou logotip del Pla Nacional de Residus – Horitzó 2035

ALTRES ACCIONS RELACIONADES AMB LA GOVERNANÇA, L'AVUACIÓ I EL SEGUIMENT DEL PLA

No cal oblidar que el PNR està relacionat amb l'ENEC, i l'ENEC amb la LEC. I per tant, indirectament les normatives i accions associades amb la transició cap a una economia circular, també poden formar part de les polítiques de millora en matèria de gestió de residus.

AJUTS A LA PROMOCIÓ DE L'ECONOMIA CIRCULAR

Seguint les disposicions marcades a la LEC, durant el 2025 es van tornar a convocar els ajuts relacionats amb l'economia circular mitjançant *l'edicte del 3-9-2025 pel qual es fa pública l'obertura de la convocatòria dels ajuts a la promoció de l'economia circular per al 2025*.

Govern d'Andorra

www.mediambient.ad